

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1905/2006

af 18. december 2006

om oprettelse af et instrument til finansiering af udviklingssamarbejde

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske
Fællesskab, særlig artikel 179, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

efter proceduren i traktatens artikel 251 ⁽¹⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) For at gøre Fællesskabets eksterne bistand mere effektiv er der udarbejdet nye rammer for planlægning og levering af bistanden. Ved Rådets forordning (EF) nr. 1085/2006 ⁽²⁾ oprettes der et førtiltrædelsesinstrument (Ipa) for Fællesskabets bistand til kandidatlandene og de potentielle kandidatlande. Ved forordning (EF) nr. 1638/2006 ⁽³⁾ opstilles almindelige principper for oprettelse af det europæiske naboskabs- og partnerskabsinstrument (ENPI). Ved Rådets forordning (EF) nr. 1934/2006 ⁽⁴⁾ oprettes der et finansieringsinstrument for samarbejde med industrialiserede og andre højindkomstlande og -territorier. Ved forordning (EF) nr. 1717/2006 ⁽⁵⁾ oprettes der et stabilitetsinstrument. Ved forordning (EF) nr. 000/2007 ^(*) oprettes der et instrument for bistand til sikkerhed på det nukleare område. Ved forordning (EF) nr. 1889/2006 ⁽⁶⁾ oprettes der et finansieringsinstrument til fremme af demokrati og menneskerettigheder på verdensplan. Rådets forordning (EF) nr. 1257/96 ⁽⁷⁾ vedrører humanitær bistand. Ved nærværende forordning oprettes der et instrument til finansiering af udviklingssamarbejde, der skal yde direkte støtte til Fællesskabets politik for udviklingssamarbejde.

(2) Fællesskabet fører en politik for udviklingssamarbejde, der sigter mod at realisere målene om fattigdomsreduktion, bæredygtig økonomisk og social udvikling og en harmonisk og gradvis integration af udviklingslandene i verdensøkonomien.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 18.5.2006 (endnu ikke offentliggjort i EUT), Rådets fælles holdning af 23. oktober 2006 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Europa-Parlamentets holdning af 12.12.2006 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ EUT L 210 af 31.7.2006, s. 82.

⁽³⁾ EUT L 310 af 9.11.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 405 af 30.12.2006, s. 40.

⁽⁵⁾ EUT L 327 af 24.11.2006, s. 1.

^(*) Denne forordning vil blive vedtaget på et senere tidspunkt.

⁽⁶⁾ EUT L 386 af 29.12.2006, s. 1.

⁽⁷⁾ EFT L 163 af 2.7.1996, s. 1. Ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1).

(3) Fællesskabet fører en samarbejdspolitik, der støtter samarbejde, partnerskaber og fællesforetagender mellem økonomiske aktører i Fællesskabet og partnerlande og -regioner og fremmer dialog mellem de politiske, økonomiske og sociale partnere i de relevante sektorer.

(4) Fællesskabets politik for udviklingssamarbejde og dets internationale indsats er styret af årtusindudviklingsmålene såsom udryddelse af ekstrem fattigdom og sult, der blev vedtaget af De Forenede Nationers Generalforsamling den 8. september 2000, samt af de mål og principper for udvikling, som Fællesskabet og dets medlemsstater har godkendt inden for rammerne af De Forenede Nationer og andre kompetente internationale organisationer på området udviklingssamarbejde.

(5) Af hensyn til sammenhængen i udviklingspolitikken er det vigtigt, at Fællesskabets politikker inden for andre områder end udviklingssamarbejde bidrager til udviklingslandenes bestræbelser på at nå årtusindudviklingsmålene i overensstemmelse med traktatens artikel 178.

(6) Et politisk klima, der sikrer fred og stabilitet, respekt for menneskerettighederne, grundlæggende frihedsrettigheder, demokratiske principper, retsstatsprincippet, god regeringsførelse og ligestilling mellem kønnene, er afgørende for en udvikling på lang sigt.

(7) En forsvarlig og bæredygtig økonomisk politik er en forudsætning for udvikling.

(8) Medlemmerne af Verdenshandelsorganisationen (WTO) forpligtede sig på den fjerde ministerkonference i Doha til at integrere handel i udviklingsstrategierne og til at yde handelsrelateret teknisk bistand og bistand til kapacitetsopbygning samt træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at fremme overførsel af teknologi gennem og med henblik på handel, styrke forholdet mellem direkte udenlandske investeringer og handel og den gensidige relation mellem handel og miljø og hjælpe udviklingslandene med at deltage i nye handelsforhandlinger og gennemføre resultaterne heraf.

- (9) Fælleserklæringen fra Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen af 20. december 2005 om Den Europæiske Unions udviklingspolitik: »Den europæiske konsensus«⁽¹⁾, med efterfølgende ændringer, udgør den generelle ramme for Fællesskabets indsats på udviklingsområdet. Den udstikker retningslinjer for planlægningen og gennemførelsen af udviklingsbistanden og strategier for samarbejde.
- (10) Udviklingssamarbejde bør gennemføres ved hjælp af geografiske og tematiske programmer. De geografiske programmer bør støtte udviklingen og styrke samarbejdet med lande og regioner i Latinamerika, Asien, Centralasien, Mellemøsten og Sydafrika.
- (11) Fællesskabet og dets medlemsstater har indgået partnerskabs- og samarbejdsaftaler med nogle af disse partnerlande og -regioner med henblik på at yde et væsentligt bidrag til udviklingen på lang sigt i partnerlandene og til deres befolknings velfærd. Disse partnerskabs- og samarbejdsaftaler bygger på fælles og universelle værdier, nemlig respekt for og fremme af menneskerettighederne, de grundlæggende frihedsrettigheder, de demokratiske principper og retsstatsprincippet. I denne forbindelse skal der også lægges vægt på retten til et anstændigt arbejde samt på handicappedes rettigheder. Videreførelsen og udbygningen af de bilaterale forbindelser mellem Fællesskabet og partnerlandene og konsolideringen af de multilaterale institutioner er væsentlige faktorer, der bidrager betydeligt til verdensøkonomiens balance og udvikling, og som også styrker Fællesskabets og partnerlandenes og -regionernes rolle og position i verden.
- (12) Tematiske programmer bør fortrinsvis støtte udviklingslande, men to modtagerlande samt de oversøiske lande og territorier (OLT), der ikke opfylder de krav, OECD's Komité for Udviklingsbistand (OECD/DAC) har opstillet for modtagelse af statslig udviklingsbistand, og som er omfattet af artikel 2, stk. 4, andet afsnit, første led, bør også kunne deltage i tematiske programmer på de betingelser, der er fastsat i denne forordning. Fællesskabet bør finansiere tematiske programmer i lande, territorier og regioner, der er berettiget til at modtage bistand i henhold til et geografisk program som omhandlet i denne forordning, til at modtage bistand i henhold til forordning (EF) nr. 1638/2006 eller til geografisk samarbejde under Den Europæiske Udviklingsfond (EUF). Rådets afgørelse 2001/822/EF af 27. november 2001 om de oversøiske landes og territoriers associering med Det Europæiske Fællesskab (»associeringsafgørelse«⁽²⁾), der finder anvendelse indtil den 31. december 2011, fastlægger betingelserne for OLT's deltagelse i de tematiske aktiviteter inden for udviklingsbistand finansieret over Den Europæiske Unions almindelige budget, der ikke ændres ved denne forordning.
- (13) De tematiske programmer bør tilføre en tydelig merværdi og supplere programmer af geografisk karakter, der er den vigtigste ramme for Fællesskabets samarbejde med tredjelande. Udviklingssamarbejde, der gennemføres gennem tematiske programmer, bør supplere de geografiske programmer, der er omhandlet i denne forordning og i forordning (EF) nr. 1638/2006 samt det geografiske samarbejde under EUF. De omfatter et specifikt aktivitetsområde, som vedrører en gruppe partnerlande, der ikke er bestemt ud fra et geografisk synspunkt, eller dækker samarbejdsaktiviteter, der henvender sig til forskellige partnerregioner eller grupper af partnerlande, eller en international aktion uden noget specifikt geografisk grundlag. De spiller også en vigtig rolle for udviklingen af Fællesskabets politikker udadtil og for sikring af sektormæssig sammenhæng og synlighed.
- (14) De tematiske programmer bør støtte tiltag inden for menneskelig og social udvikling, miljø og bæredygtig forvaltning af naturressourcer, herunder energi, ikke-statslige aktører og lokale myndigheder, fødevarerikkerhed og indvandring og asyl. Indholdet i de tematiske programmer er udarbejdet på grundlag af de tilsvarende meddelelser fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet.
- (15) De tematiske programmer vedrørende miljø og bæredygtig udvikling af ressourcer, herunder energi, bør bl.a. fremme international miljøforvaltning og Fællesskabets miljø- og energipolitik over for tredjelande.
- (16) Det tematiske program vedrørende migration og asyl bør bidrage til at nå det mål, der er fastlagt i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Bruxelles den 15. og 16. december 2005, nemlig at øge Fællesskabets finansielle bistand på områder, der vedrører eller hænger sammen med migration, for så vidt angår dens forbindelser med tredjelande.
- (17) Fællesskabets fødevarerikkerhedspolitik har udviklet sig i retning af bredt anlagte fødevarerikkerhedsstrategier på nationalt, regionalt og globalt plan, hvor fødevarerikkerheden begrænses til humanitære situationer og fødevarerikkerhedsrekriser, og skadelige virkninger på den lokale produktion og de lokale markeder undgås, og må tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende i lande, der er strukturelt skrøbelige og i høj grad afhængige af støtte til fødevarerikkerhed, for at undgå et brat fald i Fællesskabets bistand til disse lande.

⁽¹⁾ EUT C 46 af 24.2.2006, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 314 af 30.11.2001, s. 1.

- (18) I overensstemmelse med Rådets konklusioner af 24. maj 2005 bør der gives støtte til foranstaltninger til at forbedre den reproduktive og seksuelle sundhed i udviklingslandene og sikre respekten for de dermed forbundne rettigheder, og der bør ydes finansiel bistand og relevant ekspertbistand med henblik på at fremme en holistisk tilgang til og anerkendelse af reproduktiv og seksuel sundhed og de dermed forbundne rettigheder, som defineret i handlingsprogrammet fra den internationale konference om befolkning og udvikling (ICPD), herunder sikkert moderskab og universel adgang til en lang række sikre og pålidelige sundhedsydelse på området reproduktiv og seksuel sundhed. Når samarbejdsforanstaltninger gennemføres, skal afgørelser truffet på ICPD nøje overholdes, hvor dette er relevant.
- (19) Til opfølgning af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 266/2006 af 15. februar 2006 om fastlæggelse af ledsageforanstaltninger for sukkerprotokollande, der påvirkes af reformen af EU's sukkerordning ⁽¹⁾, bør der også ydes bistand til AVS-sukkerprotokollande, der påvirkes af reformen af den fælles markedsordning for sukker, med det formål at støtte deres tilpasningsproces.
- (20) Til gennemførelse af Fællesskabets udviklingspolitik kræves en mere effektiv bistand, en større komplementaritet og en bedre harmonisering, tilpasning og koordination af procedurer, både mellem Fællesskabet og dets medlemsstater og i forholdet til andre donorer og udviklingsaktører. Dette er nødvendigt for at sikre bistandens konsistens og relevans, samtidig med at omkostningerne for partnerlandene mindskes, således som det blev besluttet i den erklæring om bistandseffektivitet, der blev vedtaget af forummet på højt plan den 2. marts 2005 i Paris.
- (21) For at nå målene i denne forordning er det nødvendigt at følge en differentieret tilgang, der er afhængig af udviklingsammenhænge og -behov, og som støtter partnerlande eller -regioner med særlige, skræddersyede programmer baseret på deres egne behov, strategier, prioriteter og aktiver.
- (22) Partnerlandenes ejerskab af udviklingsstrategierne er nøglen til udviklingspolitikernes succes, og der bør i dette perspektiv ansøges til størst mulig inddragelse af alle dele af et samfund, herunder handicappede og andre sårbare grupper. Samarbejdsstrategierne og procedureerne for gennemførelse af donorerne interventioner bør så vidt muligt afpasses efter partnerlandenes med henblik på ejerskab, effektivitet og åbenhed.
- (23) Under hensyntagen til nødvendigheden af at garantere en effektiv overgang mellem humanitær bistand og udviklingsbistand på lang sigt bør foranstaltninger, der er berettiget til støtte i henhold til forordning (EF) nr. 1717/2006, i princippet ikke finansieres i henhold til denne forordning, bortset fra tilfælde, hvor der er behov for at sikre kontinuitet i samarbejdet fra krisesituation til stabile vilkår for udviklingen.
- (24) En afbinding af bistanden i overensstemmelse med bedste praksis som fastlagt af OECD/DAC er af stor betydning for en forøgelse af bistandens merværdi og en styrkelse af den lokale kapacitet. Reglerne for deltagelse i udbuds- og tilskudskontrakter samt reglerne om leverancens oprindelse bør være i overensstemmelse med den seneste udvikling inden for afbinding af bistand.
- (25) Bistanden bør forvaltes i overensstemmelse med reglerne for ekstern bistand i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget ⁽²⁾ med passende bestemmelser, der tager sigte på at forsvare Fællesskabets finansielle interesser. Der bør fortsat arbejdes på at forbedre gennemførelsen af udviklingssamarbejdet for at opnå en god balance mellem de afsatte finansielle ressourcer og absorptionskapaciteten samt på at begrænse de uindfriede forpligtelser.
- (26) I denne forordning fastlægges der for perioden 2007-2013 en finansieringsramme, der som omhandlet i punkt 37 i den interinstitutionelle aftale af 17. maj 2006 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forsvarlig økonomisk forvaltning ⁽³⁾ udgør det primære referencegrundlag for budgetmyndigheden.
- (27) Foranstaltninger til gennemførelse af denne forordning bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen ⁽⁴⁾. Programmeringsdokumenter og visse specifikke gennemførelsesforanstaltninger bør vedtages efter forvaltningsudvalgsproceduren.

⁽²⁾ EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1.

⁽³⁾ EUT C 139 af 14.6.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23. Ændret ved afgørelse 2006/512/EF (EUT L 200 af 22.7.2006, s. 11).

⁽¹⁾ EUT L 50 af 21.2.2006, s. 1.

- (28) Målene for denne forordning, nemlig det foreslåede samarbejde med udviklingslande, -territorier og -regioner, der ikke er medlemsstater i Fællesskabet og ikke er berettiget til fællesskabsbistand i henhold til forordning (EF) nr. 1085/2006 eller forordning (EF) nr. 1638/2006, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan på grund af handlingens omfang bedre gennemføres af Fællesskabet. Fællesskabet kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går forordningen ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (29) Denne forordning gør det nødvendigt at ophæve de nuværende retsakter på baggrund af omstruktureringen af det udenrigspolitiske instrument, især inden for udviklings samarbejde —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Generelt formål og anvendelsesområde

1. Fællesskabet finansierer foranstaltninger med sigte på at understøtte samarbejdet med de udviklingslande, -territorier og -regioner, der er opført på den liste over bistandsmodtagere, som OECD's Komité for Udviklingsbistand (OECD/DAC) har opstillet, og som er gengivet i bilag I (i det følgende benævnt »partnerlande og -regioner«). Kommissionen ændrer bilag I i overensstemmelse med OECD/DAC's regelmæssige revision af sin liste over bistandsmodtagere og underretter Europa-Parlamentet og Rådet herom.
2. Fællesskabet finansierer tematiske programmer i lande, territorier og regioner, der er berettiget til modtagelse af bistand i henhold til et geografisk program som omhandlet i denne forordning, jf. artikel 5-10, til modtagelse af bistand i henhold til forordning (EF) nr. 1638/2006 eller til geografisk samarbejde under Den Europæiske Udviklingsfond.
3. I denne forordning forstås ved »region« en geografisk enhed, der omfatter mere end et udviklingsland.

AFSNIT I

MÅL OG GENERELLE PRINCIPPER

Artikel 2

Mål

1. Det primære og overordnede mål for samarbejdet i henhold til denne forordning er udryddelse af fattigdom i partnerlande og -regioner inden for rammerne af bæredygtig udvikling, herunder en indsats for at nå årtusindudviklingsmålene,

samt fremme af demokrati, god regeringsførelse og respekt for menneskerettighederne og retsstatsprincippet. I overensstemmelse med dette mål skal samarbejdet med partnerlande og -regioner:

- konsolidere og styrke demokrati, retsstatsprincippet, menneskerettigheder og de grundlæggende frihedsrettigheder, god regeringsførelse, ligestilling mellem kønnene og beslægtede instrumenter inden for folkeretten
- fremme bæredygtig udvikling — herunder politiske, økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter — i partnerlande og -regioner, og især i de mest ugunstigt stillede blandt disse
- bidrage til en harmonisk og gradvis integration af udviklingslandene i verdensøkonomien
- bidrage til udarbejdelsen af internationale foranstaltninger med henblik på at beskytte og forbedre miljøkvaliteten og en bæredygtig forvaltning af de globale naturressourcer med det formål at sikre en bæredygtig udvikling, herunder hvad angår spørgsmålet om klimaændringer og tab af biodiversitet, og
- styrke forbindelserne mellem Fællesskabet og partnerlandene og -regionerne.

2. Fællesskabets udviklingssamarbejde i henhold til denne forordning tager hensyn til de forpligtelser og mål på udviklings-samarbejdsområdet, som Fællesskabet har godkendt inden for rammerne af De Forenede Nationer og andre kompetente internationale organisationer på udviklings-samarbejdsområdet.

3. Fællesskabets udviklingspolitik, som fastlagt i traktatens afsnit XX, udgør den retlige ramme for samarbejdet med partnerlandene og -regionerne. Fælleserklæringen fra Rådet, repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen af 20. december 2005 om Den Europæiske Unions udviklingspolitik: »Den europæiske konsensus«, med efterfølgende ændringer, udgør den generelle ramme, retningslinjerne og grundlaget for gennemførelsen af Fællesskabets samarbejde med partnerlandene og -regionerne i henhold til denne forordning.

4. De foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 1, stk. 1, skal udformes, så de opfylder de kriterier for adgang til statslig udviklingsbistand, der er fastlagt af OECD/DAC.

De programmer, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, skal udformes, så de opfylder de kriterier for adgang til statslig udviklingsbistand, som er fastlagt af OECD/DAC medmindre:

- modtagerens særlige karakteristika kræver noget andet eller
- programmet gennemfører et globalt initiativ, en fællesskabs-politisk prioritet eller en af Fællesskabets internationale forpligtelser eller tilsagn, jf. artikel 11, stk. 2, og foranstaltningen ikke har de nødvendige karakteristika til at opfylde sådanne kriterier.

Mindst 90 % af udgifterne i de tematiske programmer skal udformes, så de opfylder de kriterier for adgang til statslig udviklingsbistand, der er fastlagt af OECD/DAC, jf. dog artikel 2, stk. 4, andet afsnit, første led.

5. Fællesskabsbistand i henhold til denne forordning må ikke anvendes til at finansiere anskaffelse af våben og ammunition og operationer, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.

6. Foranstaltninger, der er omfattet af og berettiget til støtte i henhold til forordning (EF) nr. 1717/2006, særlig artikel 4 heri, finansieres i princippet ikke i henhold til nærværende forordning, bortset fra tilfælde, hvor der er behov for at sikre kontinuitet i samarbejdet fra krisesituation til stabile vilkår for udviklingen.

Foranstaltninger, der er omfattet af forordning (EF) nr. 1257/96, og som er berettiget til finansiering i henhold hertil, finansieres ikke i henhold til denne forordning, bortset fra tilfælde, hvor der er behov for at sikre kontinuitet i samarbejdet fra krisesituation til stabile vilkår for udviklingen.

Artikel 3

Generelle principper

1. Fællesskabet bygger på principperne om demokrati, retsstaten, respekt for menneskerettighederne og grundlæggende frihedsrettigheder og søger gennem dialog og samarbejde at udvikle og styrke respekten for disse værdier i partnerlandene og -regionerne.

2. Ved gennemførelsen af denne forordning følges en differentieret strategi, som er afhængig af udviklingssammenhænge og -behov, således at partnerlandene eller -regionerne tilbydes et specifikt, skræddersyet samarbejde baseret på deres egne behov, strategier, prioriteter og aktiver.

De mindst udviklede lande og lavindkomstlandene vil blive prioriteret i forbindelse med den overordnede ressourcefordeling for at nå årtusindudviklingsmålene. Der skal lægges passende vægt på at støtte de fattige befolkningsgrupper i mellemindkomstlande, især i mellemindkomstlande i den nederste halvdel, hvoraf mange står over for de samme problemer som lavindkomstlandene.

3. Integration af følgende tværgående spørgsmål skal indgå i alle programmer: fremme af menneskerettighederne, ligestilling mellem kønnene, demokrati, god regeringsførelse, barnets rettigheder og oprindelige folks rettigheder, miljømæssig bæredygtighed og bekæmpelse af hiv/aids. Der skal desuden gøres en særlig indsats for at styrke retsstaten, forbedre adgangen til domstolene og støtte civilsamfundet samt fremme dialog, deltagelse, forsoning og institutionsopbygning.

4. Fællesskabet skal tage hensyn til de mål, der er fastlagt i traktatens afsnit XX og i artikel 2 heri, i alle de politikker, der vil kunne berøre partnerlande og -regioner. Med hensyn til foranstaltninger finansieret i henhold til denne forordning skal Fællesskabet også stræbe mod at sikre sammenhæng med andre områder for sin optræden udadtil. Denne sammenhæng skal sikres ved politikudformningen, den strategiske planlægning og ved programmeringen og gennemførelsen af foranstaltningerne.

5. Fællesskabet og medlemsstaterne fremmer koordineringen og komplementariteten af deres politikker inden for udviklings-samarbejde ved at imødekomme partnerlandenes og -regionernes prioriteter både på nationalt niveau og regionalt niveau. Fællesskabets udviklingssamarbejds politik skal supplere medlemsstaternes politikker.

6. Kommissionen og medlemsstaterne tilstræber regelmæssig og hyppig udveksling af oplysninger, bl.a. med andre donorer, og fremmer en bedre koordination og komplementaritet mellem donorerne ved at arbejde hen imod fælles flerårig programmering baseret på partnerlandenes fattigdomsreduktion eller tilsvarende strategier og partnerlandenes egne budgetprocedurer, ved fælles implementeringsmekanismer, herunder fælles analyser, ved fælles missioner med inddragelse af alle donorer samt ved anvendelse af samfinansieringsordninger.

7. Inden for deres respektive kompetenceområder fremmer Fællesskabet og medlemsstaterne en multilateral tilgang til globale udfordringer og tilskynder til samarbejde med multilaterale og regionale organisationer og organer som f.eks. de internationale finansielle institutioner, FN's organer, fonde og programmer og andre bilaterale donorer.

8. Fællesskabet fremmer et effektivt samarbejde med partnerlandene og -regionerne under hensyntagen til bedste praksis på internationalt plan. Det fremmer:

a) en udviklingsproces, som partnerlandet styrer og ejer. Fællesskabet afpasser i stadig højere grad sin støtte efter partnerlandenes nationale udviklingsstrategier, reformpolitikker og procedurer. Fællesskabet bidrager til at styrke den gensidige ansvarliggørelse mellem partnerregeringer og donorer og fremmer lokal ekspertise og beskæftigelse

- b) brede og demokratiske tilgange til udviklingen med inddragelse af alle samfundsgrupper i udviklingsprocessen og i den nationale dialog, herunder den politiske dialog
- c) effektive samarbejdsvilkår og -instrumenter, jf. artikel 25, i overensstemmelse med OECD/DAC's bedste praksis, tilpasset til de særlige forhold i hvert enkelt partnerland eller hver enkelt partnerregion med fokus på en programbaseret tilgang, levering af forudsigelige bistandsmidler og udvikling og anvendelse af landesystemer samt på resultatorienterede tilgange til udvikling, herunder, hvor det er relevant, årtusindudviklingsmålene og -indikatorerne
- d) større gennemslagskraft af politikker og programmering gennem koordinering og harmonisering af donorerne imellem med det formål at begrænse overlappning, forbedre komplementariteten og støtte initiativer, der omfatter alle donorer. Koordineringen finder sted i partnerlandene og -regionerne under anvendelse af vedtagne retningslinjer og principper om bedste praksis for koordineringen og bistandens effektivitet
- e) en profil for årtusindudviklingsmålene i landestrategipapirerne og i dets flerårige programmering.

9. Kommissionen underretter med jævne mellemrum Europa-Parlamentet og udveksler regelmæssigt synspunkter med det.

10. Kommissionen udveksler regelmæssigt oplysninger med civilsamfundet.

AFSNIT II

GEOGRAFISKE OG TEMATISKE PROGRAMMER

Artikel 4

Gennemførelse af Fællesskabets bistand

I overensstemmelse med denne forordnings overordnede formål og anvendelsesområde, mål og generelle principper gennemføres Fællesskabets bistand gennem de geografiske og tematiske programmer i artikel 5-16 og programmet i artikel 17.

Artikel 5

Geografiske programmer

1. Geografiske programmer vedrører samarbejdsaktiviteter på egnede områder med geografisk bestemte partnerlande og -regioner.

2. I overensstemmelse med denne forordnings overordnede formål og anvendelsesområde, mål og generelle principper skal Fællesskabets bistand til Latinamerika, Asien, Centralasien, Mellemøsten, som defineret i bilag I, og til Sydafrika omfatte foranstaltninger inden for følgende samarbejdsområder:

- a) støtte gennemførelsen af politikker, der tager sigte på fattigdomsudryddelse og indfrielse af årtusindudviklingsmålene

Menneskelig udvikling

- b) dække befolkningens basale behov med særlig vægt på primær uddannelse og sundhed, navnlig ved:

Sundhed

- i) at forbedre adgang til og levering af sundhedsydelser for lavindkomstgrupper og marginaliserede grupper, navnlig kvinder og børn samt for personer, der tilhører grupper, der er udsat for diskrimination på grund af etnisk oprindelse, religion eller af andre grunde, og for personer med handicap, med særligt fokus på de dertil relaterede årtusindudviklingsmål, nemlig nedbringelse af børnedødeligheden, forbedring af mødres og børns sundhed og den seksuelle og reproduktive sundhed og de dermed forbundne rettigheder som fastsat i ICPD-dagsordenen fra Kairo om bekæmpelse af fattigdomsrelaterede sygdomme, især hiv/aids, tuberkulose og malaria

- ii) at styrke sundhedssystemerne med henblik på at forebygge en kritisk personalemangel i sundhedssektoren

- iii) at øge kapaciteten, navnlig på områder såsom folkesundhed og forskning og udvikling.

Uddannelse

- iv) at lægge vægt på at opnå en kvalitetsbetonet grundskoleuddannelse på primærtrinnet efterfulgt af erhvervsuddannelse og på at mindske ulighederne i forbindelse med adgang til uddannelse; fremme af obligatorisk og gratis skolegang indtil 15-års-alderen med henblik på at bekæmpe enhver form for børnearbejde

- v) at tilstræbe at give alle en grundskoleuddannelse inden 2015 og fjerne ulighederne mellem kønnene i uddannelsessystemet

- vi) at fremme erhvervsuddannelse, højere uddannelse, livslang læring, kulturelt, videnskabeligt og teknologisk samarbejde, akademiske og kulturelle udvekslinger samt forbedre den gensidige forståelse mellem partnerlandene og -regionerne og Fællesskabet.

Social samhørighed og beskæftigelse

- c) fremme den sociale sammenhængskraft som en højt prioriteret politik for forbindelserne mellem Fællesskabet og partnerlandene med fokus på anstændigt arbejde, social- og arbejdsmarkedspolitik samt finanspolitik, og dermed bekæmpe fattigdom, ulighed, arbejdsløshed og udstødelse af sårbare og marginaliserede grupper
- d) bekæmpe alle former for gruppebaseret diskrimination og fremme og beskytte ligestilling mellem kønnene, oprindelige folks rettigheder og barnets rettigheder, bl.a. ved at støtte gennemførelsen af FN's konvention om barnets rettigheder og foranstaltninger, der tager sigte på at løse problemerne omkring gadebørn og børn, der er beskæftiget med arbejde, som er farligt og/eller hindrer fuldtidsskolegang
- e) styrke den institutionelle ramme med henblik på at fremme og lette etableringen af små og mellemstore virksomheder med henblik på at stimulere jobskabelsen.

God regeringsførelse, demokrati, menneskerettigheder og støtte til institutionelle reformer

- f) fremme og beskytte de grundlæggende frihedsrettigheder og menneskerettighederne, styrke demokratiet, retsstatsprincippet, adgangen til domstolene, god regeringsførelse, herunder tiltag til bekæmpelse af korruption, bl.a. ved hjælp af kapacitetsopbygning og styrkelse af den institutionelle og lovgivningsmæssige ramme, navnlig inden for den nationale administration, udformning og gennemførelse af politikker og styring af de offentlige finanser og nationale ressourcer på en gennemsigtig måde
- g) støtte et aktivt civilsamfund, herunder organisationer i civilsamfundet, som repræsenterer personer, der lever i fattigdom, samt fremme dialog, deltagelse og forsoning i samfundet samt institutionsopbygning
- h) fremme samarbejde og reform af politikkerne inden for områderne sikkerhed og retlige anliggender, navnlig asyl og migration, bekæmpelse af handel med narkotika og anden ulovlig handel, herunder menneskehandel, korruption og hvidvaskning af penge
- i) fremme samarbejde og reform af politikkerne på migrations- og asylområdet med partnerlandene og fremme initiativer til kapacitetsopbygning for at sikre udarbejdelse og gennemførelse af udviklingsorienterede migrationspolitikker for at tage fat på de grundlæggende årsager til migration
- j) støtte effektiv multilateralisme, navnlig gennem tilslutning til og effektiv gennemførelse af international lovgivning og multilaterale aftaler, der er relevante for udviklingsområdet.

Handel og regional integration

- k) bistå partnerlande og -regioner inden for handel, investering og regional integration, herunder teknisk bistand og kapacitetsopbygning med henblik på udvikling og gennemførelse af forsvarlige handelspolitikker, fremme et mere erhvervsvenligt miljø, forsvarlige økonomiske og finansielle politikker samt udviklingen af den private sektor, med henblik på, at partnerlandene og -regionerne skal nyde godt af deres integration i verdensøkonomien, og på at støtte social retfærdighed og vækst til fordel for de fattige
- l) støtte tiltrædelse af WTO og gennemførelsen af WTO-aftaler gennem teknisk bistand og kapacitetsopbygning, navnlig gennemførelse af aftalen om handelsrelaterede aspekter af intellektuelle ejendomsrettigheder (TRIPS-aftalen), især på folkesundhedsområdet
- m) støtte det økonomiske og handelsmæssige samarbejde og styrke investeringsforbindelserne mellem Det Europæiske Fællesskab og partnerlandene og -regionerne, bl.a. ved hjælp af tiltag, der tilskynder til og sikrer, at private aktører, herunder lokale og europæiske virksomheder, bidrager til en socialt ansvarlig og bæredygtig økonomisk udvikling, der bl. a. indebærer overholdelse af grundlæggende arbejdstagerrettigheder som fastlagt af Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO), og ved hjælp af tiltag, der fremmer lokal kapacitetsopbygning

Miljø og bæredygtig udvikling af naturressourcerne

- n) fremme en bæredygtig udvikling gennem miljøbeskyttelse og en bæredygtig forvaltning af naturressourcerne, herunder beskyttelse af biodiversitet og skove, herunder aktiviteter med henblik på bevarelse og bæredygtig forvaltning af skove med aktiv deltagelse af lokalsamfund og befolkningsgrupper, der er afhængige af skoven
- o) støtte forbedringer i bymiljøet
- p) fremme bæredygtige produktions- og forbrugsmønstre og sikker og bæredygtig forvaltning af kemikalier og affald under hensyntagen til deres indvirkning på sundheden
- q) sikre overholdelsen og støtte gennemførelsen af internationale miljøaftaler såsom biodiversitetskonventionen, FN's ørkenkonvention og FN's rammekonvention om klimaændringer i overensstemmelse med EU's handlingsplan vedrørende klimaændringer og protokollerne hertil og eventuelle senere ændringer
- r) udvikle kapaciteter til beredskab i forbindelse med nødsituationer og til forebyggelse af naturkatastrofer.

Vand og energi

- s) støtte en bæredygtig integreret forvaltning af vandressourcer med særlig vægt på generel adgang til sikkert drikkevand og spildevandsafledning og -behandling i overensstemmelse med årtusindudviklingsmålene og en bæredygtig og effektiv udnyttelse af vandressourcerne, herunder til brug i landbruget og industrien

- t) støtte brugen af bæredygtige energiteknologier.

Infrastruktur, kommunikation og transport

- u) bidrage til udviklingen af den økonomiske infrastruktur, herunder støtte til regional integration, og fremme brugen af informations- og kommunikationsteknologier

Udvikling af landdistrikterne, fysisk planlægning, landbrug og fødevarerikkerhed

- v) støtte en bæredygtig udvikling af landdistrikterne, herunder decentralisering og empowerment, navnlig med henblik på at sikre fødevarerikkerheden

Postkrise-situationer og skrøbelige stater

- w) på mellemlang og lang sigt genopbygge og rehabilitere regioner og lande, der er berørt af konflikter, menneskeskabte katastrofer og naturkatastrofer, herunder støtte til minerydningsaktioner, demobiliserings- og resocialiseringsaktioner, og samtidig sikre et kontinuum mellem nødhjælp, rehabilitering og udvikling i henhold til artikel 2, stk. 6, under hensyntagen til Fællesskabets og medlemsstaternes respektive kompetenceområder

- x) gennemføre foranstaltninger på mellemlang og lang sigt, der tager sigte på at gøre hjemstedsfordrevne selvforsynende og integrere eller reintegrere dem, og sikre, at der anvendes en integreret og sammenhængende fremgangsmåde, der omfatter humanitær bistand, rehabilitering, støtte til hjemstedsfordrevne og udviklingssamarbejde. Fællesskabets tiltag skal lette overgangen fra katastrofefasen til udviklingsfasen ved at fremme den socioøkonomiske integration eller reintegration af de berørte befolkningsgrupper og tilskynde til etablering eller styrkelse af demokratiske strukturer og styrkelse af befolkningens rolle i udviklingsprocessen.

- y) i skrøbelige eller svigtende stater støtte levering af grundlæggende tjenester og opbygge legitime, effektive og modstandsdygtige offentlige institutioner

- z) imødegå de udviklingsproblemer, som Fællesskabet har til fælles med sine partnere, navnlig støtte til sektorspecifikke dialoger, gennemførelse af bilaterale aftaler og alle andre

indsatsområder, der er forenelige med denne forordnings anvendelsesområde.

Artikel 6

Latinamerika

Fællesskabets bistand til Latinamerika ydes til foranstaltninger, der er forenelige med artikel 5 og denne forordnings overordnede formål og anvendelsesområde, mål og generelle principper. I lyset af Latinamerikas særlige situation skal der navnlig fokuseres på følgende samarbejdsområder:

- a) fremme social sammenhængskraft som et fælles mål og en prioriteret politik i forbindelserne mellem Fællesskabet og Latinamerika med henblik på bekæmpelse af fattigdom, ulighed og udstødelse. Der skal ses med særlig opmærksomhed på social velfærd og skattepolitik, produktive investeringer med henblik på flere og bedre jobs, politikker til bekæmpelse af diskrimination og narkotikafremstilling, -forbrug og -handel samt forbedringer af de grundlæggende sociale ydelser, navnlig sundhed og uddannelse
- b) tilskynde til større regional integration, herunder støtte til forskellige regionale integrationsprocesser og sammenkobling af netinfrastrukturer, og samtidig sikre komplementaritet med foranstaltninger, der støttes af Den Europæiske Investeringsbank (EIB) og andre institutioner
- c) støtte fremme af god regeringsførelse og offentlige institutioner og af beskyttelse af menneskerettighederne, herunder barnets ret og oprindelige folks rettigheder
- d) støtte etableringen af et fælles område med højere uddannelse for EU og Latinamerika
- e) fremme en bæredygtig udvikling på alle områder med særligt fokus på beskyttelse af skove og biodiversitet.

Artikel 7

Asien

Fællesskabets bistand til Asien ydes til foranstaltninger, der er forenelige med artikel 5 og denne forordnings overordnede formål og anvendelsesområde, mål og generelle principper. I lyset af Asiens særlige situation skal der navnlig fokuseres på følgende samarbejdsområder:

- a) forfølge årtusindudviklingsmålene inden for sundhed, herunder hiv/aids, og uddannelse, bl.a. gennem politisk dialog med henblik på sektorreformer

- b) håndtere spørgsmål vedrørende god regeringsførelse, navnlig i skrøbelige stater, med henblik på opbygning af legitime, effektive og modstandsdygtige offentlige institutioner og et aktivt og organiseret civilsamfund og forbedring af beskyttelsen af menneskerettighederne, herunder barnets rettigheder
- c) tilskynde til større regional integration og samarbejde gennem støtte til forskellige regionale integrations- og dialogprocesser
- d) bidrage til kontrol med epidemier og zoonoser og til rehabilitering af de berørte sektorer
- e) fremme en bæredygtig udvikling i alle dens aspekter med særlig vægt på beskyttelse af skove og biodiversitet
- f) bekæmpe narkotikafremstilling, -forbrug og -handel og anden ulovlig handel.

Artikel 8

Centralasien

Fællesskabets bistand til Centralasien ydes til foranstaltninger, der er forenelige med artikel 5 og denne forordnings overordnede formål og anvendelsesområde, mål og generelle principper. I lyset af Centralasiens særlige situation skal der navnlig fokuseres på følgende samarbejdsområder:

- a) fremme forfatningsreformer samt en lovgivningsmæssig og administrativ tilnærmelse til Fællesskabet, herunder styrke de nationale institutioner og organer, der har ansvaret for en effektiv gennemførelse af politikkerne på de områder, der er omfattet af partnerskabs- og samarbejdsaftaler, f.eks. valgorganer, parlamenter, reform af den offentlige administration og forvaltning af de offentlige finanser
- b) fremme udviklingen af en markedsøkonomi og partnerlandenes integration i WTO under hensyntagen til overgangsperiodens sociale aspekter
- c) støtte en effektiv forvaltning af grænserne og et effektivt grænseoverskridende samarbejde med henblik på at fremme en bæredygtig økonomisk, social og miljømæssig udvikling i grænseegnene
- d) bekæmpe narkotikafremstilling, -forbrug og -handel og anden ulovlig handel

- e) bekæmpe hiv/aids
- f) fremme regionalt samarbejde og regional dialog og integration, herunder med lande, der er omfattet af forordning nr. 1638/2006 og andre fællesskabsinstrumenter, navnlig ved at fremme samarbejde inden for miljø — bl.a. vand og spildevandsafledning og -behandling, uddannelse, energi og transport, herunder sikkerhed i forbindelse med international energiforsyning og internationale transportaktiviteter, og samarbejde om sammenkoblinger, net og disses operatører, vedvarende energikilder og energieffektivitet.

Artikel 9

Mellemøsten

Fællesskabets bistand til Mellemøsten ydes til foranstaltninger, der er forenelige med artikel 5 og denne forordnings overordnede formål og anvendelsesområde, mål og generelle principper. I lyset af Mellemøstens særlige situation skal der navnlig fokuseres på følgende samarbejdsområder:

- a) fremme den sociale sammenhængskraft for at sikre social lighed, navnlig i forbindelse med anvendelsen af de nationale ressourcer, og for at sikre politisk lighed, navnlig ved at fremme menneskerettighederne, herunder ligestilling mellem kønnene
- b) fremme økonomisk diversificering, udvikling af en markedsøkonomi og partnerlandenes integration i WTO
- c) fremme regionalt samarbejde og regional dialog og integration, herunder med lande, der er omfattet af forordning nr. 1638/2006 og andre fællesskabsinstrumenter, via støtten til integrationsindsatsen i regionen, f.eks. vedrørende økonomi, energi, transport og flygtninge
- d) støtte indgåelse af internationale aftaler og en effektiv gennemførelse af folkeretten, navnlig FN-resolutioner og multilaterale konventioner
- e) håndtere spørgsmål vedrørende god regeringsførelse, navnlig i skrøbelige stater, med henblik på opbygning af legitime, effektive og modstandsdygtige offentlige institutioner og et aktivt og organiseret civilsamfund og forbedring af beskyttelsen af menneskerettighederne, herunder barnets rettigheder.

Artikel 10

og/eller

Sydafrika

Fællesskabets bistand til Sydafrika ydes til foranstaltninger, der er forenelige med artikel 5 og denne forordnings overordnede formål og anvendelsesområde, mål og generelle principper. I lyset af Sydafrikas særlige situation skal der navnlig fokuseres på følgende samarbejdsområder:

- a) støtte konsolideringen af et demokratisk samfund, god regeringsførelse og en stat, der er underlagt retsstatsprincipperne, og bidrage til regional og kontinental stabilitet og integration
- b) yde støtte til de tilpasningstiltag i regionen, der følger af etableringen af frihandelsområdet i henhold til aftalen mellem Fællesskabet og Sydafrika ⁽¹⁾ om handel, udvikling og samarbejde og andre regionale arrangementer
- c) støtte bekæmpelsen af fattigdom, ulighed og udstødelse, bl.a. ved at bidrage til at dække de basale behov i de tidligere ugünstigt stillede lokalsamfund
- d) håndtere hiv/aids-pandemien og dens indflydelse på det sydafrikanske samfund.

Artikel 11

Tematiske programmer

1. Tematiske programmer er underlagt de programmer, der er omhandlet i artikel 5-10, og omhandler et emne eller et specifikt område, som vedrører en gruppe partnerlande, der ikke er bestemt ud fra et geografisk synspunkt, eller dækker samarbejdsaktiviteter, som henvender sig til forskellige regioner eller grupper af partnerlande, eller en international aktion uden noget specifikt geografisk grundlag.

2. I overensstemmelse med denne forordnings overordnede formål og anvendelsesområde, mål og generelle principper skal foranstaltninger, der gennemføres under tematiske programmer, tilføre foranstaltninger, der finansieres under geografiske programmer, en merværdi samt supplere og have sammenhæng med disse. For disse foranstaltninger gælder følgende principper:

- a) Fællesskabets politiske målsætninger kan ikke indfries på en hensigtsmæssig eller effektiv måde under geografiske programmer, og programmet gennemføres af eller via en formidlerorganisation, som f.eks. ikke-statslige organisationer eller andre ikke-statslige aktører, internationale organisationer eller multilaterale mekanismer. Uanset artikel 24, jf. det relevante tematiske program, omfatter dette globale initiativer til støtte for årtusindudviklingsmålene, bæredygtig udvikling eller globale offentlige goder og tiltag i medlemsstaterne og de tiltrædende lande

⁽¹⁾ Aftale om handel, udvikling og samarbejde mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Den Sydafrikanske Republik på den anden side (EFT L 311 af 4.12.1999, s. 3).

b) følgende former for tiltag i partnerlandene og -regionerne:

- multiregionale og/eller tværgående tiltag, herunder pilotprojekter og innovative politikker
- tiltag i tilfælde, hvor der ikke er enighed med partnerregeringen eller partnerregeringerne om indsatsen
- tiltag med relevans for et specifikt tematisk programs formål, og som er i overensstemmelse med en prioriteret fællesskabspolitik eller en af Fællesskabets internationale forpligtelser eller tilsagn
- tiltag i tilfælde, hvor der ikke findes et geografisk program, eller dette er blevet suspenderet, og hvor det er hensigtsmæssigt.

Artikel 12

Investering i mennesker

1. Målet for Fællesskabets bistand under det tematiske program for »investering i mennesker« er at støtte tiltag på områder, der har direkte betydning for menneskers livsvilkår og velfærd, som defineret nedenfor, og som fokuserer på de fattigste og mindst udviklede lande og de dårligst stillede dele af befolkningen.

2. Med henblik på at nå det i stk. 1 omhandlede mål og i overensstemmelse med artikel 11 omfatter programmet følgende aktivitetsområder:

- a) Sundhed for alle
 - i) bekæmpe fattigdomsbetingede sygdomme med fokus på de vigtigste smitsomme sygdomme, jf. EU-handlingsprogrammet til bekæmpelse af hiv/aids, tuberkulose og malaria, navnlig
 - give bedre adgang til vigtige lægemidler og diagnoser for de tre sygdomme til en overkommelig pris i overensstemmelse med bestemmelserne i TRIPS-aftalen som omhandlet i Doha-erklæringen om TRIPS-aftalen og folkesundhed
 - tilskynde til offentlige og private investeringer i forskning i og udvikling af nye behandlinger, nye lægemidler, navnlig vacciner, mikrobicider og innovative behandlinger
 - støtte globale initiativer rettet mod de store overførbare sygdomme i sammenhæng med fattigdomsreduktion, herunder den globale fond til bekæmpelse af hiv/aids, tuberkulose og malaria

- ii) i overensstemmelse med de principper, der blev opnået enighed om på ICPD og ICPD+5, støtte foranstaltninger til at forbedre den reproduktive og seksuelle sundhed i udviklingslandene og sikre kvinders, mænds og unges ret til god reproduktiv og seksuel sundhed samt yde finansiel bistand og relevant ekspertbistand med henblik på at fremme en holistisk tilgang til og anerkendelse af reproduktiv og seksuel sundhed og de dermed forbundne rettigheder, som defineret i ICPD's handlingsprogram, herunder sikkert moderskab og på området reproduktiv og seksuel sundhed adgang for alle til en bred række af sikre og pålidelige ydelser, forsyninger, uddannelse og information, herunder oplysninger om alle former for familieplanlægningsmetoder, bl.a.
- reducere moderdødelighed og -sygelighed, især i de lande og befolkningsgrupper, hvor disse er højest
- iii) gøre adgangen til sundhedsleverandører, sundhedsprodukter og sundhedsydelser mere retfærdig ved at støtte:
- bestræbelser for at løse personalekrisen på sundhedsområdet
 - sundhedsinformationssystemer, der kan generere, måle og analysere specifikke præstationsdata, for at sikre bedre resultater på sundheds- og udviklingsområdet og bæredygtighed i forbindelse med ydelsessystemerne
 - øget vaccinationsdækning og immunisering og forbedret tilgængelighed og adgang til eksisterende eller nye vacciner
 - retfærdige ordninger for finansieringen af en ligelig adgang til sundhedsydelser
- iv) sikre en passende balance mellem forebyggelse, behandling og pleje, således at forebyggelse har førstehedsrang, idet det anerkendes, at forebyggelsens effektivitet øges, når den knyttes til behandling og pleje
- b) Uddannelse, viden og færdigheder
- i) særligt fokus på tiltag i forbindelse med årtusindudviklingsmålene om at sikre grundskoleuddannelse for alle inden 2015 og Dakar-handlingsplanen: Undervisning til alle
- ii) styrke grundlæggende, sekundær og højere uddannelse samt erhvervsuddannelse for at forbedre uddannelsesmulighederne for alle børn og i stigende grad også for mænd og kvinder i alle aldre med henblik på at øge deres viden, færdigheder og beskæftigelsesegnethed på arbejdsmarkedet og dermed bidrage til et aktivt medborgerskab og til det enkelte menneskes opfyldelse af egne planer og ønsker gennem hele livet
- iii) fremme grundskoleuddannelse af høj kvalitet med særlig vægt på, at piger, børn i konfliktramte områder og børn fra marginaliserede og mere udsatte sociale grupper får adgang til uddannelsesprogrammer; fremme af obligatorisk og gratis uddannelse for alle indtil 15-årsalderen med henblik på at bekæmpe enhver form for børnearbejde
- iv) udvikle metoder til måling af læringsudbyttet for bedre at vurdere undervisningens kvalitet, navnlig med hensyn til læse- og skrivefærdigheder, talforståelse og vigtige livskompetencer
- v) fremme donorharmonisering og tilpasning for at fremme obligatorisk gratis grundskoleuddannelse af høj kvalitet for alle gennem internationale eller flerlandeinitiativer
- vi) støtte et inklusivt videnbaseret samfund og bidrage til at slå bro over den digitale kløft og videns- og informationsgab
- vii) øge viden og innovation gennem videnskab og teknologi samt udvikling af og adgang til elektroniske kommunikationsnet for at øge socioøkonomisk vækst og en bæredygtig udvikling i sammenhæng med den internationale dimension i EU's forskningspolitik.
- c) Ligestilling mellem kønnene
- i) fremme ligestilling mellem kønnene og kvinders rettigheder og gennemføre de globale forpligtelser i Beijing-erklæringen og Beijing-handlingsprogrammet samt FN-konventionen om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder ved bl.a. at:
- støtte programmer, der bidrager til at nå målene i Beijing-handlingsprogrammet med særlig vægt på ligestilling mellem kønnene i forvaltning, politisk og social repræsentation samt andre tiltag med henblik på at styrke kvindernes situation
 - styrke den institutionelle og operationelle kapacitet hos de vigtigste interessenter, civilsamfundsorganisationer samt kvindeorganisationer og -netværk i deres bestræbelser for at fremme ligestilling og økonomisk og social selvberoenhed, herunder etablering af nord-syd- og syd-syd-netværk og støtte i forbindelse hermed

- inddrage kønsperspektivet i overvågningen og opbygningen af den statistiske kapacitet gennem støtte til udvikling og udsendelse af kønsopdelte data og indikatorer samt kønslige stillingsdata og -indikatorer
- reducere analfabetisme blandt voksne med særligt fokus på analfabetisme blandt kvinder
- aktioner til bekæmpelse af vold mod kvinder

d) Andre aspekter af menneskelig og social udvikling

i) Kultur

- fremme interkulturel dialog, kulturel mangfoldighed og respekt for ligestillingen mellem alle kulturer
- fremme internationalt samarbejde for at stimulere kulturindustriens bidrag til den økonomiske vækst i udviklingslandene for fuldt ud at udnytte dens potentialer i fattigdomsbekæmpelsen, herunder håndtere spørgsmål som markedsadgang og intellektuelle ejendomsrettigheder
- fremme respekten for oprindelige folks og mindretals sociale, kulturelle og åndelige værdier for at bidrage til social lighed og retfærdighed i multietniske samfund i overensstemmelse med de universelle menneskerettigheder, der gælder for alle, herunder oprindelige folk og mindretal
- støtte kulturen som en lovende økonomisk sektor for udvikling og vækst.

ii) Beskæftigelse og social samhørighed

- fremme en integreret social og økonomisk tilgang, herunder fremme produktiv beskæftigelse, anstændigt arbejde for alle, social sammenhængskraft, udvikling af de menneskelige ressourcer, lighed, social sikkerhed og kortlægning af beskæftigelsesproblemer og forbedring af jobkvaliteten i den uformelle sektor og styrkelse af de faglige organisationer i overensstemmelse med principperne i de relaterede ILO-konventioner og Fællesskabets internationale forpligtelser på disse områder.
- fremme »anstændigt arbejde for alle«-dagsordenen som et universelt mål, herunder — via globale initiativer og andre initiativer, der omfatter flere lande, med det formål at gennemføre ILO's internationale anerkendte grundlæggende arbejdsstandarder — en vurdering af handelens indvirkning på anstændigt arbejde, vedvarende og hensigtsmæssige mekanismer til retfærdig finansiering af de sociale beskyttelsessys-

temer samt en effektiv funktion — og bredere dækning.

- støtte initiativer til fremme af bedre arbejdsvilkår og tilpasning til handelsliberalisering, herunder en beskæftigelsesdimension i udviklingspolitikken, der har til formål at udbrede de europæiske sociale værdier
- medvirke til at fremme globaliseringens positive sociale dimension og EU's erfaringer

iii) Børn og unge

- bekæmpe alle former for børnearbejde samt handel med og vold mod børn og fremme politikker, der tager hensyn til børns og unges særlige sårbarhed og potentialer samt beskytte deres rettigheder og interesser, uddannelse, sundhed og livsgrundlag, navnlig gennem medbestemmelse og styrkelse af deres autonomi
- øge udviklingslandenes opmærksomhed på og muligheder for at udvikle politikker, der kommer børn og unge til gode
- tilskynde til konkrete strategier og indgreb med henblik på at håndtere særlige problemer og udfordringer, der vedrører børn og unge, idet der i alle former for relevante tiltag tages hensyn til deres reelle interesser. Børn og unge skal sikres medbestemmelse
- anvende Fællesskabets stilling som den vigtigste yder af offentlig udviklingsbistand blandt internationale institutioner til at tilskynde de multilaterale donorer til at udøve pres med henblik på udformning af politikker, der skal afskaffe de værste former for børnearbejde, især farlige former for arbejde med henblik på at afskaffe enhver form for børnearbejde og bekæmpe handel med og vold mod børn samt fremme børns og unges rolle som aktører i udviklingen.

Artikel 13

Miljø og bæredygtig forvaltning af naturressourcer, herunder energi

1. Målet for det tematiske program for miljø og bæredygtig forvaltning af naturressourcer, herunder vand og energi, er at inddrage miljøbeskyttelseshensyn i Fællesskabets udviklingspolitik og andre eksterne politikker samt at fremme Fællesskabets miljø- og energipolitik i tredjelande i Fællesskabets og partnerlandenes og -regionernes fælles interesse.

2. Med henblik på at nå det i stk. 1 omhandlede mål og i overensstemmelse med artikel 11 omfatter programmet følgende aktivitetsområder:

- a) gøre en målrettet indsats for at hjælpe udviklingslandene med at nå årtusindudviklingsmålene om bæredygtig udvikling gennem kapacitetsopbygning til miljøintegration i udviklingslande, støtte til civilsamfundsaktører, lokale myndigheder og høringsorganisationer, miljøovervågning og miljøvurdering, udvikling af innovative tilgange og venskabsaftaler med henblik på at udveksle erfaringer og styrke samarbejdet på disse områder med vigtige lande
- b) fremme implementeringen af fællesskabsinitiativer og vedtagne forpligtelser på internationalt og regionalt plan og/eller af grænseoverskridende karakter ved støtte til bæredygtig udvikling, herunder aktiviteter for at håndtere nuværende og kommende klimaændringsspørgsmål, biodiversitet, ørkendannelse, skove, jordforringelse, fiskeri og havressourcer, overholdelse af miljøstandarder (for produkter og produktionsprocesser), sunde kemikalier og affaldshåndtering, bekæmpelse af luftforurening, bæredygtig produktion og bæredygtigt forbrug og miljørelateret migration. Dette omfatter også en indsats til fremme af god skovforvaltning og bekæmpelse af ulovlig skovning, navnlig gennem FLEGT, og innovative aktiviteter med henblik på bevaring og bæredygtig udvikling af skove med aktiv deltagelse af lokalsamfund og befolkninger, der er afhængige af skovene.

I forbindelse med vand tager det tematiske program sigte på udformning af en ramme for langsigtet beskyttelse af vandressourcerne og fremme af en bæredygtig anvendelse af vand gennem støtte til politikkoordinering

- c) forbedre integrationen af miljømålsætninger ved at støtte arbejdet med at udvikle metoder, forbedre den miljøeksperise, der er til rådighed for Fællesskabets politikudformning, integration og innovative aktiviteter, og fremme større sammenhæng
- d) styrke miljøforvaltningen og støtte den internationale politikudvikling ved at arbejde for sammenhæng mellem miljø-søjler og andre søjler i den internationale forvaltning af bæredygtig udvikling og ved at yde hjælp til regional og international miljøovervågning og miljøvurdering, yde ekstra støtte til sekretariatene for multilaterale miljøaftaler, fremme effektive foranstaltninger til efterlevelse og håndhævelse af multilaterale miljøaftaler, herunder ved hjælp af kapacitetsopbygning, støtte internationale organisationer og processer,

støtte civilsamfundet og politiske tænketanke og mere effektive internationale forhandlinger

- e) støtte bæredygtige alternativer på energiområdet i partnerlande og -regioner gennem integration af bæredygtig energi i udviklingsplaner og -strategier, udvikle institutionel støtte og teknisk bistand, skabe gunstige retlige og politiske rammer, der kan tiltrække nye virksomheder og investorer i vedvarende energi, fremme energiens rolle som et middel til at skabe indtægter for de fattige, fremme innovative finansieringsmetoder og tilskynde til regionalt samarbejde mellem regeringer, ikke-statslige organisationer og den private sektor på ovennævnte områder. Fællesskabets strategiske tiltag skal især fremme anvendelsen af vedvarende energikilder, øget energieffektivitet og udvikling af en passende energiregulering i de berørte lande og regioner samt erstatning af særlig skadelige energiformer med andre, mindre skadelige former.

Artikel 14

Ikke-statslige aktører og lokale myndigheder i udviklingsprocessen

1. Målet for det tematiske program for ikke-statslige aktører og lokale myndigheder i udviklingsprocessen er at samfinansiere initiativer, der foreslås og/eller gennemføres af civilsamfundsorganisationer og lokale myndigheder fra Fællesskabet og partnerlandene på udviklingsområdet. Mindst 85 % af de finansielle midler under dette tematiske program tildeles ikke-statslige aktører. Programmet gennemføres i overensstemmelse med formålet med denne forordning og skal styrke de ikke-statslige aktører og lokale myndigheders kapacitet inden for den politiske beslutningsproces med henblik på:

- a) at fremme et rummeligt og styrket samfund med henblik på
 - i) at tilgodese befolkninger, der ikke har adgang til almindelige serviceydelser og ressourcer, og som er udelukket fra deltagelse i den politiske beslutningsproces,
 - ii) at styrke kapaciteten hos civilsamfundsorganisationer og lokale myndigheder i partnerlandene med henblik på at lette deres deltagelse i fastlæggelsen og gennemførelsen af strategier for fattigdomsreduktion og bæredygtig udvikling
 - iii) at lette samspillet mellem statslige og ikke-statslige aktører i forskellige sammenhænge og støtte en udvidet rolle for de lokale myndigheder i decentraliseringsprocesserne

b) at øge de europæiske borgeres bevidsthed om udviklingsspørgsmål og mobilisere aktiv offentlig støtte i Fællesskabet og i de tiltrædende lande til fattigdomsreduktion og strategier for bæredygtig udvikling i partnerlandene og fremme mere fair forbindelser mellem udviklede lande og udviklingslande og styrke civilsamfundets og de lokale myndigheders rolle med henblik herpå

c) at opnå et mere effektivt samarbejde, fremme synergi og lette en struktureret dialog mellem civilsamfundets netværk og sammenslutninger af lokale myndigheder, både inden for deres organisationer og med Fællesskabets institutioner.

2. Med henblik på at nå det i stk. 1 omhandlede mål og i overensstemmelse med artikel 11 omfatter programmet følgende aktivitetsområder:

a) gennemføre foranstaltninger i udviklingslande og -regioner, der

i) styrker udvikling og processer med lokal deltagelse og inddragelse af alle aktører, især sårbare og marginaliserede grupper,

ii) støtter kapacitetsudviklingen hos de berørte aktører på landeniveau og på regionalt eller lokalt niveau,

iii) fremmer gensidig forståelse

iv) fremmer borgernes aktive engagement i udviklingsprocesserne og styrker deres handleevne

b) forbedre borgernes viden om udviklingsspørgsmål og fremme udviklingsorienteret uddannelse i Fællesskabet og i de tiltrædende lande med det formål at forankre udviklingspolitikken i de europæiske samfund, at mobilisere større støtte i offentligheden i Fællesskabet og i de tiltrædende lande til en indsats mod fattigdom og til mere fair forbindelser mellem udviklede lande og udviklingslande, at øge bevidstheden i Fællesskabet om de spørgsmål og problemer, som udviklingslandene og deres befolkninger står over for, og at fremme globaliseringens sociale dimension

c) fremme koordinering og kommunikation mellem civilsamfundet og de lokale myndigheders netværk inden for deres organisationer og mellem forskellige typer af interessenter, der deltager i den offentlige europæiske debat om udvikling.

3. Støtten til lokale myndigheder i partnerlande gives normalt inden for rammerne af landestrategipapirer, bortset fra tilfælde, hvor disse ikke yder tilstrækkelig støtte, især i situationer med vanskelige partnerskaber, skrøbelige stater og efter en konflikt.

Støtten til lokale myndigheder og deres sammenslutninger tager ved beregningen af Fællesskabets samfinansiering hensyn til deres bidragskapacitet.

Artikel 15

Fødevarerikkerhed

1. Målet for det tematiske program for fødevarerikkerhed er at forbedre fødevarerikkerheden til fordel for de fattigste og mest sårbare befolkningsgrupper og at bidrage til at nå årtusindudviklingsmålene vedrørende fattigdom og sult gennem en række tiltag, der sikrer den overordnede sammenhæng, komplementaritet og kontinuitet i Fællesskabets indsats, herunder overgangen fra humanitær bistand til udviklingsbistand.

2. Med henblik på at nå det i stk. 1 omhandlede mål og i overensstemmelse med artikel 11 omfatter programmet følgende aktivitetsområder:

a) bidrage til formidling af internationale offentlige goder, især forskning og teknologisk innovation med henblik på at dække de fattigstes behov samt kapacitetsudvikling, videnskabeligt og teknologisk syd-syd og nord-syd-samarbejde og venskabsaftaler

b) støtte globale, kontinentale og regionale programmer, som navnlig

i) støtter informations- og varslingsystemer vedrørende fødevarerikkerhed,

ii) støtter fødevarerikkerheden på særlige områder såsom landbrug, herunder udformning af regionale landbrugs politikker, adgang til jord, handel med landbrugsprodukter og forvaltning af naturressourcer,

iii) fremmer, styrker og supplerer nationale strategier for fødevarerikkerhed og fattigdomsreduktion på kort, mellemlang og lang sigt

iv) støtter kontaktnet mellem politiske eksperter og ikke-statslige aktører med henblik på at fremme fødevarerikkerhedsdagsordenen på verdensplan

c) aktivt støtte og fremme fødevarerikkerhedsdagsordenen. Fællesskabet skal fortsætte med at tage de centrale fødevarerikkerhedsproblemer op i den internationale debat og skal fremme harmonisering, sammenhæng og tilpasning af politikker og støtteformer hos udviklingspartnere og donorer. Det er især civilsamfundets rolle i fødevarerikkerhedsspørgsmål, der bør styrkes

- d) løse problemer med manglende fødevarerikkerhed i stater, der er skrøbelige eller befinder sig i en ekstraordinær overgangssituation, og spille en vigtig rolle i sammenkoblingen af nødhjælp, rehabilitering og udvikling. Det tematiske program skal
- i) støtte foranstaltninger til at beskytte, bevare og retablere produktions- og samfundsaktiver, der spiller en afgørende rolle for fødevarerikkerheden med henblik på den økonomiske integration og den langsigtede genopbygning
 - ii) støtte kriseforebyggelse og krisestyring med henblik på at løse problemerne omkring befolkningens sårbarhed over for pludselige påvirkninger og styrke dens evne til at modstå dem
- e) udvikle innovative fødevarerikkerhedspolitikker, -strategier og -tilgange og styrke mulighederne for at udnytte dem og formidle dem inden for syd-syd-dialogen. Indsatsområderne kan omfatte landbrug, herunder jordreformer og jordpolitik, bæredygtig forvaltning af og adgang til naturressourcer, fødevarerikkerhed i forbindelse med landdistriktudviklingen og lokaludvikling, herunder infrastruktur, ernæring, demografi og arbejdskraft, migration, sundhed og uddannelse. Det skal sikres, at der er sammenhæng og komplementaritet med andre af Fællesskabets programmer.

Artikel 16

Migration og asyl

1. Målet for det tematiske program for samarbejde med tredjelands på migrations- og asylområdet er at støtte dem i deres bestræbelser på at sikre en bedre forvaltning af migrationsstrømmene i alle deres aspekter. Selv om det tematiske program primært tager sigte på migration til EU, tages der også hensyn til de relevante syd-syd-migrationsstrømme.

2. Med henblik på at nå det i stk. 1 omhandlede mål og i overensstemmelse med artikel 11 omfatter programmet følgende aktivitetsområder:

- a) skabe sammenhæng mellem migration og udvikling, især ved at tilskynde udvandrede befolkningsgrupper til at bidrage til hjemlandets udvikling og tillægge migranternes hjemvenden større værdi; imødegå hjerneflugt og fremme cirkulære migrationsbevægelser for uddannede migranter; gøre det nemmere for migrerende arbejdstagere at overføre penge til hjemlandet; støtte migranternes frivillige hjemvenden og reintegration og kapacitetsopbygning for migrationsforvaltning; udbygge kompetenceopbygningsindsatsen for at hjælpe landene med at udforme udviklingsfremmende migrationspolitikker og sætte dem i stand til at medvirke til en fælles forvaltning af migrationsstrømme

- b) forbedre forvaltningen af arbejdsmigration, især ved at orientere om lovlige migrationsordninger og vilkårene for indrejse og ophold i Fællesskabets medlemsstater; informere om, hvilke muligheder og hvilke behov medlemsstaterne har for migrerende arbejdstagere, og om, hvilke kvalifikationer de migrationsøgende i tredjelands har; støtte uddannelse før afrejsen for personer, der planlægger lovlig migration; tilskynde til udformning og gennemførelse af lovgivning med sigte på migrerende arbejdstagere i tredjelands

- c) bekæmpe ulovlig indvandring og lette tilbagetagelse af ulovligt indvandrede personer, herunder mellem tredjelands, og navnlig bekæmpe menneskesmugling og -handel; bekæmpe ulovlig indvandring og give bedre information om de hermed forbundne risici; forbedre grænsekontrol og visum- og pasforvaltning, herunder bedre dokumenterikkerhed og indførelse af biometriske oplysninger samt afsløring af forfalskede dokumenter; reelt implementere tilbagetageaftaler, der er indgået med Fællesskabet, og forpligtelser i medfør af internationale aftaler; bistå tredjelands med at bekæmpe ulovlig indvandring og koordinere deres politikker

- d) beskytte migranter, herunder de mest sårbare såsom kvinder og børn mod udnyttelse og marginalisering gennem foranstaltninger som f.eks. tredjelands migrationslovgivning; støtte integration og ikke-diskrimination samt foranstaltninger til at beskytte migranter mod racisme og fremmedhad; forebygge og bekæmpe menneskesmugling og -handel og enhver form for slaveri

- e) fremme asyl og international beskyttelse, herunder gennem regionale beskyttelsesprogrammer, især ved at styrke institutionernes kapacitet; støtte registrering af asylansøgere og flygtninge; fremme internationale standarder og instrumenter med sigte på beskyttelse af flygtninge; støtte forbedring af modtagelsesforhold og lokal integration og arbejde hen imod varige løsninger.

Artikel 17

AVS-sukkerprotokollende

1. AVS-sukkerprotokollende, der er opført på listen i bilag III, og som er berørt af reformen af Fællesskabets sukkerordning, kan drage fordel af ledsageforanstaltninger. Fællesskabets bistand til disse lande tager sigte på at støtte deres tilpasningsproces, da de med reformen af den fælles markedsordning for sukker står over for nye vilkår på sukkermarkedet. Fællesskabets bistand skal tage hensyn til landenes tilpasningsstrategier og skal være rettet mod følgende samarbejdsområder:

- a) fremme konkurrenceevnen i sukker- og sukkerrørssektoren, når dette er en bæredygtig proces, under hensyn til situationen for de forskellige interessenter i kæden
- b) fremme den økonomiske diversificering af områder, der er afhængige af sukkerproduktion
- c) håndtere vidererækkende konsekvenser af tilpasningsprocessen, med mulig tilknytning til, men ikke begrænset til beskæftigelse og sociale serviceydelser, arealanvendelse og miljøgenopretning, energisektoren, forskning og innovation og makroøkonomisk stabilitet.

2. Inden for det beløb, der er anført i bilag IV, fastsætter Kommissionen det maksimumsbeløb, der er til rådighed for hvert sukkerprotokolland til finansiering af de foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 1, på grundlag af det enkelte lands behov, og navnlig under hensyntagen til de konsekvenser, som reformen af sukkersektoren vil få i det pågældende land, og sukkersektorens betydning for landets økonomi. Tildelingskriterierne fastsættes ud fra data fra produktionsårene forud for 2004.

Kommissionen fastsætter efter proceduren i artikel 35, stk. 2, de nærmere bestemmelser vedrørende fordelingen af det samlede beløb mellem støttemodtagerne.

AFSNIT III

PROGRAMMERING OG TILDELING AF MIDLER

Artikel 18

Generelle rammer for programmeringen og tildelingen af midler

1. Hvad angår de geografiske programmer, udarbejder Kommissionen et strategidokument og et flerårigt vejledende program for hvert partnerland eller hver partnerregion, jf. artikel 19, og vedtager et årligt handlingsprogram for hvert partnerland eller hver partnerregion, jf. artikel 22.

Hvad angår de tematiske programmer, udarbejder Kommissionen tematiske strategidokumenter, jf. artikel 20, og vedtager handlingsprogrammer, jf. artikel 22.

Under ekstraordinære omstændigheder kan Fællesskabets bistand også antage form af særlige foranstaltninger, der ikke indgår i strategidokumenterne eller de flerårige vejledende programmer, jf. artikel 23.

2. Kommissionen fastlægger de flerårige vejledende tildelingen inden for hvert geografisk program på grundlag af standardise-

rede, objektive og gennemskuelige kriterier for ressourcetildeling, der tager udgangspunkt i partnerlandets eller partnerregionens behov og præstationer, og under hensyntagen til de særlige vanskeligheder for lande og regioner, der befinder sig i eller netop har overvundet en krise- eller konfliktsituation eller en naturkatastrofe, og i de enkelte programmers særlige kendetegn.

Behovskriterierne omfatter befolkningens størrelse, indkomst pr. indbygger og graden af fattigdom, indkomstfordelingen og det sociale udviklingsniveau. Resultatkriterierne omfatter politiske, økonomiske og sociale fremskridt, fremskridt med hensyn til god regeringsførelse og effektiv anvendelse af bistand, og især den måde, hvorpå et land anvender de begrænsede ressourcer, herunder sine egne, på udvikling.

3. Kommissionen kan fastsætte en særlig finansieringsramme til at styrke samarbejdet mellem regionerne i EU's yderste periferi og partnerlande og -regioner, der støder op til dem.

Artikel 19

Geografiske strategidokumenter og flerårige vejledende programmer

1. Ved udarbejdelse og gennemførelse af strategidokumenter anvendes principperne om effektiv støtte: nationalt ejerskab, partnerskab, koordination, harmonisering, tilpasning til modtagerlandets eller de regionale systemer og resultatorientering som fastsat i denne forordnings artikel 3, stk. 5-8.

2. Strategidokumenterne dækker højst denne forordnings gyldighedsperiode og har til formål at danne en sammenhængende ramme for samarbejdet mellem Fællesskabet og partnerlandene og -regionerne i overensstemmelse med denne forordnings overordnede formål og anvendelsesområde, generelle mål, principper og politikforskrifter samt med bilag IV. De flerårige vejledende programmer skal være baseret på strategidokumenter.

Strategidokumenterne underkastes en midtvejsrevision og eventuelt ad hoc-revisioner, i givet fald efter principperne og procedurerne i partnerskabs- og samarbejdsaftalerne med partnerlandene og -regionerne.

3. Strategidokumenterne udarbejdes i princippet på basis af en dialog med partnerlandet eller -regionen med inddragelse af civilsamfundet og regionale og lokale myndigheder for at sikre, at partnerlandet eller -regionen tilegner sig tilstrækkeligt ejerskab til processen, og for at fremme støtten til nationale udviklingsstrategier, særlig vedrørende bekæmpelse af fattigdom.

4. Der udarbejdes på basis af strategidokumenterne flerårige vejledende programmer for hvert partnerland eller hver partnerregion. De aftales så vidt muligt med partnerlandene eller -regionerne.

I de flerårige vejledende programmer angives de prioriterede områder, der er udvalgt med henblik på fællesskabsfinansiering, de specifikke mål, de forventede resultater og resultatindikatorerne.

Programmerne angiver tillige vejledende finansielle tildelinger, såvel globalt som for hvert prioriteret område, eventuelt i form af et beløbsinterval. Disse tildelinger afstemmes efter de vejledende tildelinger, der er angivet i bilag IV.

Programmerne justeres, hvis det er nødvendigt, under hensyntagen til midtvejsrevisionerne eller ad hoc-revisionerne af strategidokumenterne.

Som resultat af revisionerne kan en flerårig vejledende tildeling af midler justeres op eller ned, navnlig når der er tale om særlige behov, som f.eks. i situationer efter kriser, eller ekstraordinære eller utilfredsstillende resultater.

5. Under visse omstændigheder såsom kriser, situationer efter konflikter eller trusler mod demokratiet, retsstaten, menneskerettighederne eller de grundlæggende frihedsrettigheder kan der efter en særlig hasteprocedure foretages en ad hoc-revision af landets eller regionens samarbejdsstrategi. Denne revision vil kunne resultere i en lande- eller regionsstrategi for overgangen til udvikling og samarbejde på lang sigt.

6. I overensstemmelse med artikel 2, stk. 6, skal strategien sikre sammenhæng mellem de foranstaltninger, der træffes i henhold til denne forordning, og undgå overlappning med foranstaltninger, der finansieres i henhold til andre fællesskabsinstrumenter, særlig forordning (EF) nr. 1717/2006 og forordning (EF) nr. 1257/96. Når partnerlande eller grupper af partnerlande er direkte berørt eller påvirket af en krise- eller en postkrise-situation, lægges vægten ved flerårige vejledende programmer særlig på en styrkelse af koordinationen mellem nødhjælp, rehabilitering og udvikling af hensyn til overgangen fra nødsituation til udviklingsfasen, samt på katastrofeberedskab og -forebyggelse for lande og regioner, der regelmæssigt er udsat for naturkatastrofer, og styring af konsekvenserne af sådanne katastrofer.

7. Til fremme af det regionale samarbejde kan Kommissionen, når den vedtager de i artikel 22 omhandlede årlige handlingsprogrammer eller de særlige foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 23, med henblik på samarbejdsforanstaltninger under dette kapitel, beslutte, at projekter eller programmer af regional eller grænseoverskridende karakter, der gennemføres med lande, der er opført i bilag V, er støtteberettigede i henhold til artikel 2, stk. 4, første afsnit. Der kan tages

højde herfor i de strategidokumenter og flerårige vejledende programmer, der er omhandlet i nærværende artikel i artikel 20.

8. I den indledende fase af programmeringsproceduren afholder Kommissionen og medlemsstaterne gensidige konsultationer og konsultationer med andre donorer og aktører i udviklingsprocessen, herunder repræsentanter for civilsamfundet og regionale og lokale myndigheder, for at sikre komplementaritet i deres samarbejdsaktiviteter.

Artikel 20

Strategidokumenter for tematiske programmer

1. De tematiske strategidokumenter dækker højest denne forordnings gyldighedsperiode. De præsenterer Fællesskabets strategi for de pågældende temaer, Fællesskabets prioriteter, situationen på verdensplan og de vigtigste partners aktiviteter. De skal være i overensstemmelse med det overordnede formål og anvendelsesområde, de generelle mål, principper og politikforskrifter samt med bilag IV.

I de tematiske strategiprogrammer angives de prioriterede områder, der er udvalgt med henblik på fællesskabsfinansiering, de specifikke mål, de forventede resultater og resultatindikatorerne.

De tematiske strategidokumenter angiver tillige vejledende finansielle tildelinger, globalt og for hvert prioriteret område, eventuelt i form af et beløbsinterval.

De tematiske strategidokumenter underkastes en midtvejsrevision og eventuelt ad hoc-revisioner.

2. I den indledende fase af programmeringsproceduren afholder Kommissionen og medlemsstaterne gensidige konsultationer og konsultationer med andre donorer og aktører i udviklingsprocessen, herunder repræsentanter for civilsamfundet og lokale myndigheder, for at sikre komplementaritet i deres samarbejdsaktiviteter.

3. Der afsættes ressourcer til og foretages en indsatsprioritering for deltagelse i globale initiativer.

Artikel 21

Vedtagelse af strategidokumenter og flerårige vejledende programmer

Strategidokumenterne og de flerårige vejledende programmer, der er omhandlet i artikel 19 og 20, samt de revisioner, der er omhandlet i artikel 19, stk. 2, og artikel 20, stk. 1, samt de i artikel 17 omhandlede ledsageforanstaltninger vedtages af Kommissionen efter proceduren i artikel 35, stk. 2.

AFSNIT III

GENNEMFØRELSE*Artikel 22***Vedtagelse af de årlige handlingsprogrammer**

1. Kommissionen vedtager hvert år handlingsprogrammer, som bygger på strategidokumenterne og de flerårige vejledende programmer, der er omhandlet i artikel 19 og 20.

Kommissionen kan undtagelsesvis, f.eks. når der endnu ikke er vedtaget et handlingsprogram, på basis af strategidokumenterne og de flerårige vejledende programmer, der er omhandlet i artikel 19 og 20, træffe foranstaltninger, der ikke indgår i et årligt handlingsprogram, efter samme regler og retningslinjer som for handlingsprogrammerne.

2. I de årlige handlingsprogrammer fastlægges mål, indsatsområder, forventede resultater, forvaltningsform og det samlede finansieringsbeløb. Der gives en beskrivelse af de aktioner, der skal finansieres, en angivelse af de dertil afsatte finansieringsbeløb og en vejledende tidsplan for gennemførelsen. Målene skal kunne måles og have tidsbestemte benchmarks.

3. De årlige handlingsprogrammer vedtages af Kommissionen efter proceduren i artikel 35, stk. 2.

4. Der foretages en passende miljøscreening på projektniveau, herunder en vurdering af virkningerne på miljøet (VVM), hvis der er tale om miljøfølsomme projekter, navnlig i forbindelse med større nye infrastrukturer. Hvor det er relevant, anvendes der strategiske miljøvurderinger (SMV) ved gennemførelsen af sektorprogrammer. Det sikres, at interessenterne inddrages i miljøvurderingerne, og at offentligheden får adgang til resultaterne.

*Artikel 23***Vedtagelse af særlige foranstaltninger, der ikke indgår i strategidokumenterne og de flerårige vejledende programmer**

1. I tilfælde af uforudsete og behørigt begrundede behov eller omstændigheder, der er forbundet med naturkatastrofer, uroligheder eller kriser, og hvortil der ikke kan ydes bistand i henhold til forordning (EF) nr. 1717/2006 eller forordning (EF) nr. 1257/96, træffer Kommissionen særlige foranstaltninger, der ikke indgår i strategidokumenterne og de flerårige vejledende programmer (i det følgende benævnt »særlige foranstaltninger«).

De særlige foranstaltninger kan også anvendes til at finansiere aktioner til at lette overgangen fra nødhjælp til langsigtede udviklingsaktiviteter, herunder aktiviteter, der hjælper befolkningen til bedre at modstå tilbagevendende kriser.

2. For de særlige foranstaltninger fastlægges mål, indsatsområder, forventede resultater, forvaltningsprocedurer og det samlede finansieringsbeløb. De skal indeholde en beskrivelse af de tiltag, der skal finansieres, en angivelse af de dertil afsatte finansieringsbeløb og en vejledende tidsplan for gennemførelsen. De skal omfatte en fastlæggelse af, hvilken type resultatindikatorer der skal overvåges i forbindelse med gennemførelsen af de særlige foranstaltninger.

3. Særlige foranstaltninger til et beløb på over 10 mio. EUR vedtages af Kommissionen efter den forvaltningsprocedure, der er omhandlet i artikel 35, stk. 2. For særlige foranstaltninger til et beløb på under 10 mio. EUR meddeler Kommissionen medlemsstaterne og Europa-Parlamentet de særlige foranstaltninger til orientering senest en måned efter, at den har truffet afgørelse herom.

4. Det er ikke nødvendigt at anvende proceduren i artikel 35, stk. 2, for ændringer af særlige foranstaltninger som f.eks. tekniske tilpasninger, forlængelse af gennemførelsesperioden, reallokering af bevillinger inden for det planlagte budget, forhøjelse eller nedsættelse af budgettet med et beløb på under 20 % af det oprindelige budget, så længe ændringerne ikke påvirker de oprindelige mål, der er fastsat i Kommissionens afgørelse. Alle sådanne tekniske tilpasninger meddeles Europa-Parlamentet og medlemsstaterne inden for en frist på én måned.

*Artikel 24***Støtteberettigelse**

1. Med forbehold af artikel 31 er følgende berettiget til at opnå finansiering i henhold til denne forordning i forbindelse med gennemførelsen af de i artikel 22 omhandlede årlige handlingsprogrammer eller de i artikel 23 omhandlede særlige foranstaltninger:

- a) partnerlandene og -regionerne og deres institutioner
- b) decentrale instanser i partnerlandene såsom kommuner, provinser, departementer og regioner
- c) blandede organer, som partnerlandene og -regionerne og Fællesskabet har oprettet
- d) internationale organisationer, herunder regionale organisationer, FN-organer, -tjenester og -missioner, de internationale og regionale finansielle institutioner og udviklingsbanker, i det omfang de bidrager til at realisere denne forordnings mål
- e) fællesskabsinstitutioner og -organer, men udelukkende i forbindelse med gennemførelse af de i artikel 26 omhandlede støtteforanstaltninger
- f) EU-agenturer

g) følgende enheder eller organer i medlemsstaterne, partnerlandene og -regionerne og ethvert andet tredjeland, der opfylder betingelserne for adgang til Fællesskabets eksterne bistand, jf. artikel 31, i det omfang de bidrager til at realisere denne forordnings mål:

- i) offentlige og halvoffentlige organer, lokale myndigheder eller administrationer og sammenslutninger heraf eller disses repræsentative organisationer
- ii) selskaber, virksomheder og andre organisationer og erhvervsdrivende i den private sektor
- iii) finansielle institutioner, der foretager, fremmer og finansierer private investeringer i partnerlandene og -regionerne
- iv) ikke-statslige aktører som defineret i stk. 2
- v) fysiske personer.

2. Blandt ikke-statslige nonprofit-aktører, der kan opnå finansiel støtte i henhold til denne forordning og fungerer på et uafhængigt og ansvarligt grundlag, kan nævnes: ikke-statslige organisationer, organisationer, der repræsenterer oprindelige folk, organisationer, der repræsenterer nationale og/eller etniske mindretal, lokale erhvervs-sammenslutninger og borgergrupper, kooperativer, fagforeninger, økonomiske og sociale interesseorganisationer, organisationer, der bekæmper korrupsion og bedrageri og fremmer god regeringsførelse, borgerrettighedsorganisationer og organisationer, der bekæmper diskrimination, lokale organisationer (herunder netværk) inden for decentralt regionalt samarbejde og decentral regional integration, forbrugerorganisationer, kvinde- eller ungdomsorganisationer, organisationer inden for undervisning, kultur, forskning og videnskab, universiteter, kirker og religiøse sammenslutninger og trossamfund, medierne og alle ikke-statslige sammenslutninger og uafhængige stiftelser, herunder uafhængige politiske stiftelser, der vil kunne bidrage til at nå denne forordnings mål.

Artikel 25

Finansieringsformer

1. Fællesskabets finansiering kan antage form af:

- a) projekter og programmer
- b) budgetstøtte, når partnerlandets forvaltning af offentlige udgifter er tilstrækkelig gennemskuelig, pålidelig og effektiv, og når partnerlandet har udført hensigtsmæssige sektorspecifikke eller makroøkonomiske politikker, der bedømmes positivt af dets vigtigste donorer, herunder eventuelt de internationale finansielle institutioner. Kommissionen vil konsekvent anvende en resultatbaseret tilgang, der tager udgangspunkt i en række resultatindikatorer, og den vil klart definere og overvåge støttebetingelserne og støtte partner-

landenes bestræbelser på at indføre parlamentarisk kontrol og tilsynskapaciteter og forbedre gennemsigtigheden og offentlighedens adgang til informationer. Udbetalingen af budgetstøtte er betinget af, at der gøres tilfredsstillende fremskridt med hensyn til at opnå den virkning og de resultater, der er sat som mål

- c) sektorspecifik støtte
- d) i ekstraordinære tilfælde sektorspecifikke eller generelle importprogrammer, der kan være
 - i) sektorspecifikke importprogrammer vedrørende naturallier,
 - ii) sektorspecifikke importprogrammer vedrørende valutastøtte til finansiering af sektorspecifik import eller
 - iii) generelle importprogrammer vedrørende valutastøtte til finansiering af generel import af en bred vifte af produkter
- e) midler, der på grundlag af Kommissionens programmer stilles til rådighed for EIB eller andre kreditformidlingsinstitutioner, med henblik på ydelse af lån (f.eks. til støtte for investeringer og udvikling i den private sektor), risikovillig kapital (navnlig i form af underordnede eller betingede lån) eller anden form for midlertidige minoritetsandele i selskabskapital samt bidrag til garantifonde, på de i artikel 32 anførte vilkår, idet Fællesskabets finansielle risiko dog er begrænset til disse midler
- f) rentetilskud, særlig ved lån på miljøområdet
- g) gældssanering i henhold til internationalt vedtagne gældssaneringsprogrammer
- h) tilskud til finansiering af projekter, som foreslås af de i artikel 24, stk. 1, litra b), c), d) og f) og litra g), nr. i) til v), omhandlede enheder
- i) tilskud til finansiering af driftsudgifter for de i artikel 24, stk. 1, litra b), c), d) og f) og litra g), nr. i), iii) og iv), omhandlede enheder
- j) finansiering af programmer for parvist samarbejde mellem offentlige institutioner, lokale myndigheder, offentlige nationale organer og privatretlige enheder, der varetager offentlige serviceopgaver i medlemsstaterne og i partnerlandene og -regionerne
- k) bidrag til internationale fonde, især fonde forvaltet af internationale eller regionale organisationer
- l) bidrag til nationale fonde, der er oprettet af partnerlandene og -regionerne med henblik på at fremme samlet finansiering fra flere donorer side, eller til fonde, der er oprettet af en enkelt eller flere andre donorer med henblik på fælles gennemførelse af projekter

- m) kapitaloverførsler til de internationale finansielle institutioner og regionale udviklingsbanker
- n) menneskelige og materielle ressourcer til partnerlandenes og -regionernes effektive forvaltning og overvågning af projekter og programmer.

2. Fællesskabets bistand må ikke anvendes til at finansiere skatter, told og andre afgifter i modtagerlandene.

Artikel 26

Støtteforanstaltninger

1. Fællesskabets finansiering kan anvendes til at dække udgifter i forbindelse med forberedelse, opfølgning, kontrol, revision og evaluering, der er direkte nødvendige for gennemførelsen af denne forordning og realiseringen af dens mål, det være sig undersøgelser, møder, oplysning, bevidstgørelse, uddannelse og publikation, udgifter i forbindelse med edb-net til informationsudveksling og alle andre udgifter til administrativ og teknisk bistand, der er nødvendige for forvaltningen af programmet. Den dækker også udgifter til administrativ assistance i Kommissionens delegationer til forvaltning af tiltag, der finansieres i henhold til denne forordning.

2. Støtteforanstaltningerne er ikke nødvendigvis omfattet af flerårige vejledende programmer og kan derfor finansieres uden om strategidokumenterne og de flerårige vejledende programmer. De kan dog også finansieres via flerårige vejledende programmer.

Kommissionen vedtager støtteforanstaltninger, der ikke indgår i de flerårige vejledende programmer, efter bestemmelserne i artikel 23, stk. 3 og 4.

Artikel 27

Samfinansiering

1. Foranstaltninger kan gøres til genstand for samfinansiering, navnlig med:

- a) medlemsstaterne og deres regionale og lokale myndigheder, og navnlig deres offentlige og halvoffentlige organer
- b) andre donorlande, særlig deres offentlige og halvoffentlige organer
- c) internationale og regionale organisationer, særlig de internationale og regionale finansielle institutioner
- d) selskaber, virksomheder og andre organisationer og erhvervsdrivende i den private sektor og andre ikke-statslige aktører
- e) partnerlande og -regioner, der modtager midler.

2. I tilfælde af parallel samfinansiering opdeles projektet eller programmet i flere tydeligt identificerbare komponenter, der hver især finansieres af de forskellige partnere, der deltager i samfinansieringen, således at finansieringsmidlernes endelige anvendelse altid kan identificeres.

I tilfælde af samlet samfinansiering fordeles de samlede omkostninger ved projektet eller programmet mellem de partnere, der deltager i finansieringen, og midlerne sammenlægges, således at det ikke længere er muligt at identificere finansieringskilde til en specifik aktivitet under projektet eller programmet.

3. I tilfælde af samlet samfinansiering kan Kommissionen modtage og forvalte midler på vegne af de i stk. 1, litra a), b) og c), omhandlede enheder til gennemførelse af fælles aktioner. Sådanne midler behandles som formålsbestemte indtægter som omhandlet i artikel 18 i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002.

Artikel 28

Forvaltningsprocedurer

1. Foranstaltninger, der finansieres i henhold til denne forordning, gennemføres i overensstemmelse med forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002.

2. Kommissionen kan i forbindelse med samfinansiering og i andre behørigt begrundede tilfælde beslutte at overlade offentligretlige opgaver og navnlig budgetgennemførelsesopgaver til de organer, der er omhandlet i artikel 54, stk. 2, litra c), i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002.

3. I tilfælde af decentral forvaltning kan Kommissionen beslutte at benytte de procedurer for udbud og tildeling af tilskud, der gælder i det partnerland eller den partnerregion, som modtager midler, efter at have sikret, at disse procedurer er i overensstemmelse med de relevante kriterier i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002, og forudsat at:

- procedurerne i det pågældende partnerland eller den pågældende partnerregion overholder principperne om gennemsigelighed, forholdsmæssighed, ligebehandling og ikke-forskelsbehandling og hindrer enhver form for interessekonflikt
- det pågældende partnerland eller den pågældende partnerregion forpligter sig til med regelmæssige mellemrum at undersøge, om de tiltag, der finansieres via Den Europæiske Unions almindelige budget, gennemføres korrekt, at tage passende skridt til at modvirke uregelmæssigheder og svig og til i givet fald at tage retslige skridt til at kræve uretmæssigt udbetalte midler tilbagebetalt.

Artikel 29

Budgetforpligtelser

1. Budgetforpligtelserne indgås ved afgørelser, som Kommissionen træffer i medfør af artikel 22, stk. 1, artikel 23, stk. 1, og artikel 26, stk. 2.

2. Fællesskabets finansiering kan bl.a. antage en af følgende juridiske former:

- finansieringsaftaler
- tilskudsftaler
- indkøbskontrakter
- arbejdskontrakter.

Artikel 30

Beskyttelse af Fællesskabets finansielle interesser

1. Aftaler, der indgås i henhold til denne forordning, skal indeholde bestemmelser, som garanterer beskyttelse af Fællesskabets finansielle interesser, særlig i forbindelse med uregelmæssigheder, svig, korrupsion og anden ulovlig virksomhed, jf. Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/1995 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser ⁽¹⁾, Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/1996 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder ⁽²⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 af 25. maj 1999 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) ⁽³⁾.

2. I aftalerne anføres det udtrykkeligt, at Kommissionen og Revisionsretten har beføjelse til at foretage revision, herunder dokumentrevision eller revision på stedet for alle kontrahenter og underkontrahenter, der har modtaget fællesskabsmidler. Det skal også udtrykkeligt fastsættes, at Kommissionen kan foretage kontrol og inspektion på stedet i overensstemmelse med forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96.

3. I alle kontrakter, der indgås i forbindelse med bistandsgennemførelsen, skal Kommissionens og Revisionsrettens rettigheder, som anført i stk. 2, sikres både under og efter kontraktgennemførelsen.

⁽¹⁾ EFT L 312 af 23.12.1995, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 292 af 15.11.1995, s. 2.

⁽³⁾ EFT L 136 af 31.5.1999, s. 1.

Artikel 31

Procedurer for offentlige indkøb og for tildeling af tilskud samt oprindelsesregler

1. Ved indkøbs- eller tilskudsftaler, der finansieres i henhold til denne forordning, er deltagelse åben for alle fysiske og juridiske personer, der henholdsvis er statsborgere i eller er etableret i en af Fællesskabets medlemsstater, i et land, der af Fællesskabet anerkendes som et officielt kandidatland, eller i en stat, der er medlem af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

Ved indkøbs- eller tilskudsftaler, der finansieres i henhold til et geografisk program, som defineret i artikel 5-10, er deltagelse åben for alle fysiske personer, der er statsborgere i, og juridiske personer, der er etableret i et udviklingsland, der er støtteberettiget i henhold til bilag I.

Ved indkøbs- eller tilskudsftaler, der finansieres i henhold til et tematisk program, som defineret i artikel 11-16, og i henhold til programmet i artikel 17 er deltagelse åben for alle fysiske personer, der er statsborgere i, og juridiske personer, der er etableret i et udviklingsland, som fastlagt af OECD/DAC og i bilag II, ud over de fysiske eller juridiske personer, der er støtteberettigede i henhold til det tematiske program og programmet i artikel 17. Kommissionen offentliggør og ajourfører bilag II i overensstemmelse med de regelmæssige revisioner, som OECD/DAC foretager af listen over bistandsmodtagere, og underretter Rådet herom.

2. Ved indkøbs- eller tilskudsftaler, der finansieres i henhold til denne forordning, er deltagelse åben for alle fysiske personer, der er statsborgere i, og juridiske personer, der er etableret i et andet land end de i stk. 1 omhandlede, forudsat at der er sikret gensidig adgang til deres eksterne bistand.

Gensidig adgang indrømmes et land, forudsat at dette land indrømmer medlemsstaterne og det berørte modtagerland betingelse på samme vilkår.

Gensidig adgang fastlægges ved hjælp af en særlig afgørelse vedrørende et givet land eller en given regional landegruppe. En sådan afgørelse træffes efter proceduren i artikel 35, stk. 2, og skal være i kraft i mindst et år.

Indrømmelsen af gensidig adgang baseres på en sammenligning mellem Fællesskabet og andre donorer og finder sted på sektorniveau, som fastlagt i OECD/DAC's kategorier eller på landsniveau, hvad enten det er donor- eller modtagerland. Beslutningen om at indrømme et donorland denne gensidighed baseres på gennemsigtigheden, sammenhængen og proportionaliteten i denne donors bistand, herunder dens kvalitative og kvantitative karakter. Der føres konsultation med modtagerlandene som led i den procedure, der er beskrevet i dette stykke.

Gensidig adgang i de mindst udviklede lande som fastlagt af OECD/DAC indrømmes automatisk til medlemmer af OECD/DAC.

3. Deltagelse i procedurerne for tildeling af indkøbs- eller tilskuds-kontrakter, der finansieres under et fællesskabsinstrument, er åben for internationale organisationer.

4. Ovennævnte bestemmelser er ikke til hinder for deltagelse af de kategorier af organisationer, der i betragtning af foranstaltningens målsætning er støtteberettigede på grundlag af deres art eller geografiske placering.

5. Ekspertes kan være af en hvilken som helst nationalitet. Dette anfægter ikke de kvalitative og finansielle krav, der er fastsat i Fællesskabets udbudsregler.

6. Alle leverancer og materialer, der indkøbes under en aftale, der finansieres i henhold til denne forordning, skal have oprindelse i Fællesskabet eller i et land, der er støtteberettiget i henhold til stk. 1 og 2. I denne forordning forstås oprindelse således, som det er fastlagt i de relevante fællesskabsbestemmelser om oprindelsesregler til toldmæssige formål.

7. Kommissionen kan i behørigt begrundede tilfælde tillade deltagelse af fysiske og juridiske personer fra lande, der har traditionelle økonomiske, handelsmæssige eller geografiske forbindelser med nabolande, eller fra andre tredjelande samt brug af leverancer og materialer af anden oprindelse.

8. Kommissionen kan i behørigt begrundede undtagelsestilfælde tillade, at fysiske personer, der er statsborgere i, og juridiske personer, der er etableret i andre end de i stk. 1 og 2 omhandlede lande, deltager, eller at der købes leverancer og materialer af anden oprindelse end den i stk. 6 omhandlede.

Undtagelser kan begrundes med, at varerne og tjenesteydelserne ikke markedsføres i de berørte lande, at sagen er yderste hastende, eller at reglerne om berettigelse ville gøre det umuligt

eller ekstremt vanskeligt at gennemføre et projekt, et program eller en foranstaltning.

9. Når Fællesskabets finansiering vedrører en foranstaltning, der gennemføres via en international organisation, er deltagelse i de relevante kontraktlige procedurer åben for alle fysiske eller juridiske personer, der er berettigede i henhold til stk. 1 og 2, og for alle fysiske eller juridiske personer, der er berettigede i henhold til den pågældende organisations regler, idet det påses, at alle donorer behandles ens. De samme regler gælder for leverancer, materialer og eksperter.

Når Fællesskabets finansiering vedrører en foranstaltning, der samfinansieres med et tredjeland, der er omfattet af gensidighed som fastlagt i stk. 2, eller med en regional organisation eller en medlemsstat, er deltagelse i de relevante kontraktlige procedurer åben for alle fysiske eller juridiske personer, der er berettigede i henhold til stk. 1, 2 og 3, og for alle fysiske eller juridiske personer, der er berettigede i henhold til reglerne i det pågældende tredjeland eller den pågældende regionale organisation eller medlemsstat. De samme regler gælder for leverancer, materialer og eksperter.

10. I forbindelse med bistand, der kanaliseres direkte gennem ikke-statslige aktører under det tematiske program, der er omhandlet i artikel 14, finder bestemmelserne i stk. 1 ikke anvendelse på de berettigelseskriterier, der er fastlagt for udvælgelse af modtagere af gavebistand.

Modtagere af denne gavebistand omfattes af de i denne artikel fastsatte regler, når gennemførelsen af bistanden kræver indgåelse af indkøbskontrakter.

11. For at fremskynde fattigdomsbekæmpelsen gennem styrkelse af de lokale kapaciteter, markeder og indkøb skal der lægges særlig vægt på lokale og regionale indkøb i partnerlande.

Tilbudsgivere, der har fået tildelt en kontrakt, skal overholde de internationalt anerkendte grundlæggende arbejdsstandarder, som f.eks. ILO's grundlæggende arbejdsstandarder, konventionerne om forsamlingsfrihed og retten til at indgå kollektive overenskomster, afskaffelse af tvunget eller pligtmæssigt arbejde, afskaffelse af forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv og afskaffelse af børnearbejde.

Udviklingslandenes adgang til Fællesskabets bistand skal fremmes ved hjælp af alle former for teknisk bistand, som anses for passende.

*Artikel 32***Midler, der stilles til rådighed for EIB eller andre kreditformidlingsinstitutter**

1. De i artikel 25, stk. 1, litra e), omhandlede midler forvaltes af kreditformidlingsinstitutter, EIB eller en anden bank eller organisation, der har den nødvendige kapacitet til at forvalte disse midler.

2. Kommissionen skal fra sag til sag vedtage gennemførelsesbestemmelser til stk. 1, navnlig hvad angår risikodeling, vederlag til den finansielle formidler, der står for gennemførelsen, anvendelse og tilbagebetaling af renter på midlerne samt betingelserne for afslutning af operationen.

*Artikel 33***Evaluering**

1. Kommissionen overvåger og reviderer regelmæssigt sine programmer og evaluerer resultaterne af gennemførelsen af de geografiske og tematiske politikker og programmer, sektorpolitikkerne og programmeringens effektivitet, hvor det er relevant ved hjælp af uafhængige eksterne evalueringer, for at efterprøve, om målene nås, og for at kunne rette henstillinger om en forbedring af fremtidige operationer. Der skal tages behørigt hensyn til Europa-Parlamentets eller Rådets forslag om uafhængige eksterne evalueringer. Der skal især fokuseres på de sociale sektorer og på fremskridt med hensyn til årtusindudviklingsmålene.

2. Kommissionen sender sine evalueringsrapporter til Europa-Parlamentet og til det udvalg, der er nedsat ved artikel 35, til orientering. Medlemsstaterne kan anmode om drøftelse af særlige evalueringer i det udvalg, der er nævnt i artikel 35, stk. 3. Der tages højde for resultaterne, når programmerne udformes og midlerne tildeles.

3. Kommissionen inddrager alle relevante interessenter, herunder ikke-statslige aktører og lokale myndigheder, i evalueringen af Fællesskabets bistand i henhold til denne forordning.

AFSNIT IV

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER*Artikel 34***Årsrapport**

1. Kommissionen undersøger, hvilke fremskridt der er gjort med gennemførelsen af de i henhold til denne forordning truffene foranstaltninger og forelægger Europa-Parlamentet og Rådet en årsrapport om gennemførelsen og resultaterne og, så vidt muligt, udbyttet og virkningen af bistanden. Rapporten frem-

sendes også til Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.

2. Årsrapporten skal indeholde oplysninger for det foregående år om de finansierede foranstaltninger, overvågnings- og evalueringresultaterne, inddragelsen af relevante partnere og gennemførelsen af budgetforpligtelser og -betalinger efter partnerland og -region og samarbejdsområde. Rapporten skal desuden indeholde en vurdering af resultaterne af bistanden, så vidt muligt under anvendelse af særlige og målelige indikatorer for, hvilken rolle bistanden spiller for gennemførelsen af forordningens målsætninger. Der skal især fokuseres på de sociale sektorer og på fremskridt med hensyn til årtusindudviklingsmålene.

*Artikel 35***Udvalg**

1. Kommissionen bistås af et udvalg.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 4 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8. Perioden i artikel 4, stk. 3, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til 30 dage.

3. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 3 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.

4. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.

5. En observatør for EIB deltager i udvalgets arbejde i spørgsmål, der vedrører Banken.

*Artikel 36***Deltagelse af tredjelande, der ellers ikke er støtteberettigede i henhold til denne forordning**

For at sikre sammenhæng i Fællesskabets bistand og garantere dens effektivitet kan Kommissionen med forbehold af artikel 3, stk. 5, ved vedtagelsen af de i artikel 22 omhandlede handlingsprogrammer eller de i artikel 23 omhandlede særlige foranstaltninger beslutte, at lande, territorier og regioner, der er berettiget til fællesskabsbistand i henhold til forordning (EF) nr. 1085/2006 eller forordning nr. 1638/2006 og EUF, kan drage fordel af foranstaltningerne i henhold til denne forordning, når det pågældende geografiske eller tematiske projekt eller program er af global, horisontal, regional eller grænseoverskridende karakter. Denne finansieringsmulighed kan omtales i strategidokumenterne og de flerårige vejledende programmer, der er omhandlet i artikel 19 og 20. Bestemmelserne om støtteberettigelse i artikel 10 og bestemmelserne om deltagelse i procedurerne for offentlige indkøb og tildeling af tilskud samt oprindelsesreglerne i artikel 31 justeres således, at de pågældende lande, territorier og regioner kan deltage.

Artikel 37

Suspension af bistanden

Uden at dette indskrænker bestemmelserne om suspension af støtte i partnerskabs- og samarbejdsaftalerne med partnerlandene og -regionerne, såfremt et partnerland ikke overholder de i artikel 3, stk. 1, omhandlede principper, og konsultationer med partnerlandet ikke fører til en løsning, der kan accepteres af begge parter, eller hvis konsultationer afvises, eller der er tale om en særlig hastende situation, kan Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, tage alle egnede forholdsregler med hensyn til enhver bistand til partnerlandet i henhold til denne forordning. Sådanne forholdsregler kan omfatte fuld eller delvis suspension af bistanden.

Artikel 38

Finansielle bestemmelser

1. Finansieringsrammen til gennemførelsen af denne forordning for perioden 2007-2013 er på 16 897 mio. EUR.

2. De vejledende beløb til hvert program som omhandlet i artikel 5-10 og 11-16 samt artikel 17 er anført i bilag IV. Disse beløb er fastlagt for perioden 2007-2013.

3. De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden inden for rammerne af den finansielle ramme.

4. Et vejledende beløb på 465 mio. EUR er medregnet i det samlede beløb til tematiske programmer til finansiering af aktiviteter til fordel for ENPI-lande.

Artikel 39

Ophævelse af tidligere forordninger

1. Følgende forordninger ophæves:

- a) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2110/2005 af 14. december 2005 om adgang til Fællesskabets eksterne bistand ⁽¹⁾
- b) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 806/2004 af 21. april 2004 om fremme af ligestilling mellem kønnene i udviklingssamarbejdet ⁽²⁾

⁽¹⁾ EUT L 344 af 27.12.2005, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 143 af 30.4.2004, s. 40.

c) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 491/2004 af 10. marts 2004 om et program for finansiel og teknisk bistand til tredjelande på migrations- og asylområdet (Aeneas) ⁽³⁾

d) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1568/2003 af 15. juli 2003 om støtte til bekæmpelse af fattigdomsbetingede sygdomme (hiv/aids, tuberkulose og malaria) i udviklingslandene ⁽⁴⁾

e) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1567/2003 af 15. juli 2003 om bistand til politikker og aktioner vedrørende reproduktiv og seksuel sundhed og dermed forbundne rettigheder i udviklingslande ⁽⁵⁾

f) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2130/2001 af 29. oktober 2001 om foranstaltninger på området bistand til hjemstedsfordrevne i udviklingslandene i Asien og Latinamerika ⁽⁶⁾

g) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2494/2000 af 7. november 2000 om foranstaltninger til fremme af bevarelse og bæredygtig forvaltning af tropiske skove og andre skove i udviklingslandene ⁽⁷⁾

h) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2493/2000 af 7. november 2000 om foranstaltninger til fremme af fuld integrering af miljøaspektet i udviklingslandenes udviklingsproces ⁽⁸⁾

i) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1726/2000 af 29. juni 2000 om udviklingssamarbejde med Sydafrika ⁽⁹⁾

j) Rådets forordning (EF) nr. 1659/98 af 17. juli 1998 om decentraliseret samarbejde ⁽¹⁰⁾

⁽³⁾ EUT L 80 af 18.3.2004, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 224 af 6.9.2003, s. 7. Ændret ved forordning (EF) nr. 2110/2005.

⁽⁵⁾ EUT L 224 af 6.9.2003, s. 1. Ændret ved forordning (EF) nr. 2110/2005.

⁽⁶⁾ EFT L 287 af 31.10.2001, s. 3. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 2110/2005.

⁽⁷⁾ EFT L 288 af 15.11.2000, s. 6. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 2110/2005.

⁽⁸⁾ EFT L 288 af 15.11.2000, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 2110/2005.

⁽⁹⁾ EFT L 198 af 4.8.2000, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 2110/2005.

⁽¹⁰⁾ EFT L 213 af 30.7.1998, s. 6. Senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 625/2004 (EFT L 99 af 3.4.2004, s. 1).

- k) Rådets forordning (EF) nr. 1658/98 af 17. juli 1998 om samfinansiering med europæiske ikke-statslige udviklingsorganisationer (ngo) af foranstaltninger på områder af interesse for udviklingslandene ⁽¹⁾
- l) Rådets forordning (EF) nr. 1292/96 af 27. juni 1996 om fødevarerhjælpspolitik og fødevarerhjælpsforvaltning og om særlige aktioner til støtte for fødevarerikkerheden ⁽²⁾
- m) Rådets forordning (EØF) nr. 443/92 af 25. februar 1992 om finansiel og faglig bistand til og økonomisk samarbejde med udviklingslandene i Asien og Latinamerika ⁽³⁾.

2. De ophævede forordninger finder fortsat anvendelse på retsakter og forpligtelser til gennemførelse af budgetterne for årene forud for 2007. Enhver henvisning til de ophævede forordninger skal betragtes som en henvisning til denne forordning.

Artikel 40

Revision

Kommissionen forelægger senest den 31. december 2010 Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om gennemførelsen af denne forordning i de første tre år og eventuelt et forslag til retsakt med de nødvendige ændringer af forordningen, herunder de vejledende finansielle bevillinger i bilag IV.

Artikel 41

Ikrafttrædelse

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra den 1. januar 2007 til den 31. december 2013.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 18. december 2006

På Europa-Parlamentets vegne

J. BORRELL FONTELLES

Formand

På Rådets vegne

J.-E. ENESTAM

Formand

⁽¹⁾ EFT L 213 af 30.7.1998, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 2110/2005.

⁽²⁾ EFT L 166 af 5.7.1996, s. 1. Senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1726/2001 (EFT L 234 af 1.9.2001, p. 10).

⁽³⁾ EFT L 52 af 27.2.1992, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 2112/2005 (EUT L 344 af 27.12.2005, s. 23).

BILAG I

STØTTEBERETTIGEDE LANDE I HENHOLD TIL ARTIKEL 1, STK. 1:

Latinamerika

1. Argentina
2. Bolivia
3. Brasilien
4. Chile
5. Colombia
6. Costa Rica
7. Cuba
8. Ecuador
9. El Salvador
10. Guatemala
11. Honduras
12. Mexico
13. Nicaragua
14. Panama
15. Paraguay
16. Peru
17. Uruguay
18. Venezuela

Asien

19. Afghanistan
20. Bangladesh
21. Bhutan
22. Cambodja
23. Kina
24. Indien
25. Indonesien
26. Den Demokratiske Folkerepublik Korea
27. Laos
28. Malaysia
29. Maldiverne
30. Mongoliet
31. Myanmar/Burma
32. Nepal
33. Pakistan
34. Filippinerne
35. Sri Lanka
36. Thailand
37. Vietnam

Centralasien

38. Kasakhstan
39. Den Kirgisiske Republik
40. Tadsjikistan
41. Turkmenistan
42. Usbekistan

Mellemøsten

- 43. Iran
- 44. Irak
- 45. Oman
- 46. Saudi-Arabien
- 47. Yemen

Sydafrika

- 48. Sydafrika
-

BILAG II

OECD/DAC'S LISTE OVER ODA-MODTAGERE
Gælder fra 2006 for rapporter om 2005, 2006 og 2007

De mindst udviklede lande	Andre lavindkomstlande (BNI pr. indbygger < 825 USD i 2004)	Mellemindkomstlande og -terri- torier i den nederste halvdel (BNI pr. indbygger 826-3 255 USD i 2004)	Mellemindkomstlande og -terri- torier i den øverste halvdel (BNI pr. indbygger 3 256- 10 065 USD i 2004)
Afghanistan	Cameroun	Albanien	* Anguilla
Angola	Republikken Congo	Algeriet	Antigua og Barbuda
Bangladesh	Côte d'Ivoire	Armenien	Argentina
Benin	Ghana	Aserbajdsjan	Barbados
Bhutan	Indien	Belarus	Belize
Burkina Faso	Kenya	Bolivia	Botswana
Burundi	Nordkorea	Bosnien-Herzegovina	Chile
Cambodja	Den Kirgisiske Republik	Brasilien	Cookøerne
Kap Verde	Moldova	Kina	Costa Rica
Den Centralafrikanske Repu- blik	Mongoliet	Colombia	Kroatien
Tchad	Nicaragua	Cuba	Dominica
Comorerne	Nigeria	Den Dominikanske Repu- blik	Gabon
Den Demokratiske Republik	Pakistan	Ecuador	Grenada
Congo	Papua Ny Guinea	Egypten	Libanon
Djibouti	Tadsjikistan	El Salvador	Libyen
Ækvatorialguinea	Usbekistan	Fiji	Malaysia
Eritrea	Vietnam	Georgien	Mauritius
Etiopien	Zimbabwe	Guatemala	* Mayotte
Gambia		Guyana	Mexico
Guinea		Honduras	* Montserrat
Guinea-Bissau		Indonesien	Nauru
Haiti		Iran	Oman
Kiribati		Irak	Palau
Laos		Jamaica	Panama
Lesotho		Jordan	Saudi-Arabien (1)
Liberia		Kasakhstan	Seychellerne
Madagaskar		Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien	Sydafrika
Malawi		Marshalløerne	* Saint Helena
-Maldiverne		Mikronesien	Saint Christopher og Nevis
Mali		Marokko	Saint Lucia
Mauretanien		Namibia	Saint Vincent og Grenadi- nerne
Mozambique		Niue	Trinidad og Tobago
Myanmar		De selvstyrende palæstinen- siske områder	Tyrkiet
Nepal		Paraguay	* Turks- og Caicosøerne
Niger		Peru	Uruguay
Rwanda		Filippinerne	Venezuela
Samoa		Serbien og Montenegro	
Sao Tomé og Príncipe		Sri Lanka	
Senegal		Surinam	
Sierra Leone		Swaziland	
Salomonøerne		Syrien	
Somalia		Thailand	
Sudan		* Tokelau	
Tanzania		Tonga	
Timor-Leste		Tunesien	
Togo		Turkmenistan	
Tuvalu		Ukraine	
Uganda		* Wallis og Futunaøerne	
Vanuatu			
Yemen			
Zambia			

* Territorium.

(1) Saudi-Arabien kom op over tærsklen for højindkomstlande i 2004. Efter OECD/DAC's regler for revision af denne liste, vil det udgå af listen i 2008, hvis det forbliver et højindkomstland i 2005 og 2006. Dets ODA fra OECD/DAC-medlemmer var netto på 9,9 mio. USD i 2003 og 9,0 mio. USD (foreløbigt tal) i 2004.

BILAG III

AVS- SUKKERPROTOKOLLANDE

1. Barbados
 2. Belize
 3. Guyana
 4. Jamaica
 5. Saint Christopher og Nevis
 6. Trinidad og Tobago
 7. Fiji
 8. Republikken Congo
 9. Côte d'Ivoire
 10. Kenya
 11. Madagaskar
 12. Malawi
 13. Mauritius
 14. Mozambique
 15. Swaziland
 16. Tanzania
 17. Zambia
 18. Zimbabwe
-

BILAG IV

VEJLEDENDE FINANSIELLE BEVILLINGER FOR PERIODEN 2007-2013 (MIO. EUR)

I alt	16 897
<i>Geografiske programmer:</i>	10 057
Latinamerika	2 690
Asien	5 187
Centralasien	719
Mellemøsten	481
Sydafrika	980
<i>Tematiske programmer:</i>	5 596
Investering i mennesker	1 060
Miljø og bæredygtig forvaltning af naturressourcer	804
Ikke-statslige aktører og lokale myndigheder	1 639
Fødevarerikkerhed	1 709
Migration og asyl	384
AVS-sukkerprotokollande	1 244

BILAG V

IKKE-UDVIKLINGSLANDE OG -TERRITORIER

1. Australien
 2. Bahrain
 3. Brunei
 4. Canada
 5. Kinesisk Taipei
 6. Hongkong
 7. Japan
 8. Sydkorea
 9. Macao
 10. New Zealand
 11. Kuwait
 12. Qatar
 13. Singapore
 14. De Forenede Arabiske Emirater
 15. USA
-